...УУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

№ 58 (11656)
1968 оной
мартын 8,
пятница

сэн 2 мүнгэн

...эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

СОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ АЛДАР СОЛО!

СОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ

Эхэнэрэй уласхоорондын үдэр—мартын наймантай ...арамдуулан КПСС-эй Центральна Комитедэй гаргаһан

ХАНДАЛГА

...дад, эхэнэрнүүд!

...эрхын түлөө, эб найрамдал, эрхэ сүлөө, ...лараа бэеэ даанхай байхын түлөө, демок...измын түлөө тэмсэлдэ бүхы оронуудай ...үүдэй интернациональна һаналаа нэгэдэл...эй уласхоорондын үдэр болохо мартын ...арамдуулан, Советскэ Союзай Коммунис ...ральна Комитет Та бүгэдэнние халуунаар ...үнэн зүрхэнһөө юрөөнэ.

...Мартын наймайнай үдэр—һаруул һайхан, ...үдэр мүн. Бүхы совет арад өөрынгөө алдарта ...ундалхэ зуураа, коммунис байгуулалтада, ...олон оюун ухаанай баялигуудые байгуулга...ардудай хоорондохи хании барисаае бэхи...ий түйлаһан шэн габьяае тэмдэглэнэ.

...ай 50 жэлэй үедэ манай эхэнэрнүүд револю...ай, шэн габьята ажалай, баатаршалгын, зо...ай алдарта замые дабажа гараа. Тэдэнэр ...эр, хани нүхэд болон аха дүүнэртэеэ эзэм ..., Соведүүдэй засагай түлөө хэлбэришэгүй...аһан болон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу...р пролетарска революциин түйлалтануудые ...ар хамгаалаа, өөрынгөө социалис Эхэ ...тухада шууд сэхээр ажаллаа, мүнөөшье ...на.

...ай эхэнэрнүүдэй обществодохи байда...убилгаа. Олон зуун жэлэй туршада бай...эй богоолой хуби заяанһаа, эрхэ сүлөөгүй ...дал байдалһаа мүнөө юушье үлөөгүй. Тин...лай оронуудта ажалша эхэнэрнүүдэй ...үү табаэрэз үлэнхэй. Октябриин революциин ...нэрнүүдые обществын тэгшэ эрхэтэй гэ...ализм болон коммунизм байгуулха хэ...эй эдэбхитэйгээр хабаадаха бүхы арга бо...гуулаа.

...ай материальна үйлэдбэриин, общест...ай, наука болон культурын бүхы һалбари...айшагта эхэнэрнүүд хүдэлнэ. Тэдэнэр ...эрэлгэдэ хабаадана, предприятинууд, кол...озудые ударидана, эрдэм шэнжэлгын ..., литература болон искусствын зохёол..., гэзээрэл болон элүүрые хамгаалха хэ... СССР-эй Верховно Соведэй, союзна, ав...уудай, мүн нютагай Соведүүдэй де...зуун мянган эхэнэрнүүд һунгагданхай, ..., комсомолой эмхинүүдэй ажал ...эр эдэбхитэйгээр хабаадана. Манай эхэ...эй сэдьхэлээрээ ургажа ябаһан үетэнние хү...ай залуушуулда ниитын һаруул һайхан

үзэл бодол, үнэн сэдьхэлэй шэнжэ шанар — коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхээр, ажалда дуратайгаар, коллективизмын үзэл бодолоор, Эхэ орондоо үнэн сэхэ байхаар, манай дайсадые—империалис түримхэйшүүдые үзэн ядахаар хүмүүжүүлгэдэнь Коммунис партида туһална.

Коммунис парти, Совет правительство арадай байдалые һайжаруулхын тула, совет хүн бүхэнэй баян дэлгэр байдалтай, оюун ухаанай дундаршагүй баялигтай байхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр оролдоно. Гэр байрын барилга жэлһээ жэлдэ үргэдхэгдэнэ, соёл культурын, элүүрые хамгаалгын, үхибүүдэй саадууд болон яслинуудай эмхи зургаанууд олошорно, арадай гэгээрэл хүгжэн һайжарна. Ажалша эхэнэрые гэрэй хүшэр хүндэ ажалһаа сүлөөлхэ зорилготой ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха зургаануудай ажал эли бодоор һайжарна.

Ажаһуудалай талаар эхэнэрнүүдэй тэгшэ эрхэгүй байдалай үлэгдэлнүүдые хүсэд бүрин усадхан зайсуулхын тула, ниитын ажалда, эрдэм, техникэ ба искусство эрхилхэ хэрэгтэ эхэнэрнүүдэй бүри эдэбхитэйгээр, онол шадабаритайгаар хабаадажа, эхын зол жаргалта үүргэ золилдуулан бэелүүлхэ арга олгохоор социально-ажаһуудалай арга боломжо хангахын тула шухала бүхы юумэ парти болон гүрэмнай хэнэ.

Манай Совет Эхэ орон политическэ, ажалай ехэ үүсхэл дэбжэлтын оршон байдалда хоёрдохи табин жэлээ эхилэнхэй. Совет хүнүүд түйлаһан илалта амжалтануудтаа түшэглэн, табин жэлэй түүхэтэ дүй дүршэлөөр баяжаад, коммунис байгуулалтын эршэ темп түргэдхэхын түлөө тэмсэлээ бүхы талаарнь бадаруулна, табан жэлэй түсэбэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын тула эршэ зориг, онол шадабаряа элсүүлэн эмхидхэнэ, Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхим һайнаар угтаха бэлэдхэл хэнэ. Партиин Программаар, КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдээр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула хаа хаанагүй эршэтэй габшагай хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Манай ороной амжалтанууд, агуусхэ Ленинэй зааһан замаар улам урагшаа дабшалга бидэнэй ажалһаа, эршэ зоригһоо, оюун бэлигһээ, дура хүсэлһөө дулдыдаха гэжэ совет эхэнэрнүүд мэдэнэ.

Эмэгтэй хүдэлмэришэд болон колхозниигууд, багшанар ба врачнар, инженернүүд, техникүүд, соёлой ба ажаһуудал хангадаг, худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой хүдэлмэрилэгшэд — бүхы совет эхэнэрнүүд Эхэ оронойнгоо нэрэ хүндые, алдар солые улам өөдэнь үргэхэ, үнэн сэхэ ажалаараа ороной баялигуудые арьбадхаха, үхибүүдые дүлэтэ патриодууд, коммунизм үнэн сэхээр байгуулагшад болгон хүмүүжүүлхэ байха гэжэ Коммунис партиин Центральна Комитет батаар этигэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Хилын саанахи олон миллион ажалша эхэнэрнүүд совет арадтай хамтадаа Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэрые тэмдэглэлсэжэ байна. Капиталис оронуудай, мүн колониализмын хойшолонгуудые усадхахын түлөө, бэеэ даанги байдалаа бэхижүүлхын түлөө тэмсэгшэ оронуудай ажалша эхэнэрнүүд өөһэдынгөө эрхын түлөө, социальна ба национальна дарлалтаһаа сүлөөрхын түлөө, ургажа байгаа үетэнэйнгөө зол жаргалай түлөө тэмсэхээр эрид шиидэнхэй байһанаа Мартын 8-най үдэр элирхэйлнэ. Совет эхэнэрнүүд энэ үнэн зүб тэмсэлые эдэбхитэйгээр дэмжэнэ, эхэнэрнүүдэй эрхэгүй ба дарлагдан богоолшологдодог ябадалые буруушаан, капиталис богоолшологото байдалые буруушаан, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө эрид шууд тэмсэнэ.

Дай жүрөөдэгшэ империалис хархисуудай арад түмэндэ харша түсэбүүдые таһалдуулха гэһэн нэгэл хүсэл эрмэлзэл совет эхэнэрнүүдые, тэрэшэлэн аха дүү социалис оронуудтахи эдэнэй ханинарые, бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүдые нэгэдхэнэ. Сүлөөдэ дуратай вьетнам арадта эсэргүү американ империализмын дээрмэшэ шунахай, ээрхэг түримхэй дайе эдэнэр эрид буруушаана. Вьетнамай сэрэгшэд болон партизануудай баатар габьяае, эрэлхэг зоригые үнэн зүрхэнһөө һайшаан амаршална, эхэнэрнүүд, үхибүүд болон үбгэд хүгшэдые хюдагшадые, арадуудай эрхэ сүлөө дарагшадые илахыень хүсэнэ.

Амгалан байдалай, демократиин, национальна талаараа бэеэ даалгын, социализмын арюун һайхан хэрэгэй ашатуһада бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүдэй һаналаа нэгэдэн талархалгые бэхижүүлхэ гэжэ манай ороной эхэнэрнүүд саашадаашье шармайн оролдохо байха гэжэ КПСС-эй ЦК этигэнэ.

Хүндэтэ эхэнэр нүхэдүүд! Бүхы хэрэгүүд ба үнэн һайхан үүсхэл оролдолгодоо бүри ехэ шэнэ амжалта түйлахыетнай, элүүр энхэ ябахыетнай, баяртай хүхюун, амгалан тайбан ажаһуухыетнай таанадта КПСС-эй Центральна Комитет хүсэнэ.

Совет эхэнэрнүүдтэ нэрэ хүндэ, алдар соло!

Бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

Манай инаг социалис Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай орон дотор коммунизм байгуулгын хэрэгые эмхидхэгшэ, үүсхэгшэ — Коммунис парти мандаха болтогой!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ БУДАПЕШТҺЭЭ БУСАБА

БУДАПЕШТ. (ТАСС.) КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. А. Суслов түрүүтэй Советскэ Союзай Коммунис партиин делегаци мартын 6-да Москвадаа бусахаяа Будапештһээ мордоо.

СОФИДАХИ ЗҮБЛӨӨН НЭЭГДЭЭ

СОФИ. (ТАСС-ай тусхай корр.). Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй Политическэ консультативна комитедэй зүблөөн мартын 6-да эндэ, Болгариин Коммунис партиин ЦК-гай байшан соо нээгдээ.

Зүблөөнэй хүдэлмэридэ: БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живков түрүүтэй Болгариин Арадай Республикын, ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар түрүүтэй Венгриин Арадай Республикын, СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Вальтер Ульбрихт түрүүтэй Германиин Демократическа Республикын, ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Владислав Гомулка түрүүтэй Польшын Арадай Республикын, РКП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, СРР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Николае Чаушеску түрүүтэй Румыниин Социалис Республикын, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй Совет Социалис Республикануудай Союзай, КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Александр Дубчек түрүүтэй Чехословакиин Социалис Республикын делегацинууд хабаадана.

Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй нэгэдхэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша, Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовский зүблөөнэй хүдэлмэридэ мүн лэ хабаадажа байна.

ЭРДЭМТЭДЭЙ ЕХЭ ХУРАЛДААН

СССР-эй Наукануудай академиин хамтын суглаанай сесси

МОСКВА. (ТАСС). СССР-эй Наукануудай академиин хамтын суглаан мартын 6-да Эрдэмтэдэй байшан соо нээгдээ. Манай ороной эрдэмтэд ойн баярай жэлдэ хэгдэһэн научна шэнжэлгэнүүдэй дүнгүүдые согсолон гаргаха, саашадаа бэелүүлэгдэхэ түсэбүүдээ хараалха байна.

НГУЕН ВАН ДОНГ:
СОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯСХАЛАН

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8-най урда тээхэнэ совет эхэнэрнүүдтэ үнэн зүрхэнэй тон халуун амаршалга дамжуулха, ажалдаа, ажабайдалдаа, амгалан байдалай түлөө, коммунис общество байгуулхын түлөө тэмсэлдээ гайхамшаг шэнэ амжалтануудые түйлахыень хүсэхэ байнаб гэжэ Урда Вьетнамые сүлөөрэлгын Национальна фронтһоо СССР-тэ байдаг Саг үргэлжын түлөөлэлгэтэ эмхиин толгойлогшын орлогшо Нгуен Ван Донг ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Вьетнамай эхэнэрнүүд мүнөө оронойнгоо бүхы патриодуудтай хамта жагсан, хорото дайсанда — США-гай түримхэйшүүлдэ эсэргүү шэнэ шэнэ сохилтонуудые хэхэ гэжэ оролдоно. Ээрхэг түримхэйшүүл Урда Вьетнамые сүлөөлхэ армиин добтолхы байлдаануудай үедэ угаа ехэ гээлтэ хоролтодо ороһоной һүүлээр, ээрхэг түримхэйшүүл хоро шараяа эгээлэй хүн зондо гаргаха гэжэ оролдоно. Эдэ золигууд эхэнэрнүүдые, үхибүүдые, үбгэд хүгшэдые хюдана, гэр байранууд ба амидаралгын бүхы зүйлнүүдыень үгы хэнэ. Гэбэшье дайсанай энэ зэрлиг ябуулга вьетнам арадай баатар зоригые хухалжа шадахагүй.

США-да, тэрэнэй дахуулнуудта эсэргүүсэн бодоһон манай арадай тэмсэлдэ вьетнам эхэнэрнүүд угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ гэжэ тусхайлан тэмдэглэхые хүсэнэб. Эдэмнай айхые, эсэхэ сусахые мэдэдэггүй арадай армиин баатар сэрэгшэд болоно.

Уласхоорондын һайндэрөөр — Мартын 8-аар дашарамдуулан, американ империализмда эсэргүү тэмсэлдэнь өөһэдынгөө вьетнам эгэшэ дүүнэрые, манай бүхы арад түмэниие дэмжэжэ байгаа совет эхэнэрнүүдтэ үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэнэб гэжэ Нгуен Ван Донг үгэнгөө түгэсхэлдэ мэдүүлбэ.

(ТАСС).

...ЖОНХОЙ

...а жэлэй гурбада...һара үнгэрөө. Эдэ ...лективүүд хүдэл...э дүн согсолжо. ...алаа, бии байһан ...э элирүүлжэ бай...эри Улаан-Үдын ...абрикада хэгдээ.

...лектив түрүүшын ...һайн урэ дүн түй... хуралдаха фев...102 процент дүүр...э хүдөөгэй ажалша... трикотаж хубсаһа ...хубсаһа химическэ ...э арилгаха дааба...процентдэ хүргэһэн

...118 мянган 700 ...тотаж хубсаһа нэ...й коллектив 121 ...тэрнгэй трикотаж ...ашадай захилаар ...адаа наймалнай ...а тушаагаа. Тэ...хан утаһаар 14 мянган 800 түхэригэй трикотаж нэхэгдэжэ тушаагдаа.

Февраль соо арад зоной захилаар 7800 трикотаж хубсаһан нэхэгдээ. Элдэб янзын кофто, джемпер, үхибүүдэй костюм, плати гэхэ мэтэ захил саг болзор соогоо нэхэгдэн оёгдоо.

Табан жэлэй даабарие болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн мүрысөөн фабрикын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үргэноор дэлгэрэнхэй. Трикотаж нэхэгшэ бүхэн, химическэ аргаар хубсаһа арилгадаг цехэй хүдэлмэришэн бүхэн даабаряа һайн шанартайгаар, хараалагдаһан болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ оролдоно.

Мастернууд Людмила Газина, Матрена Тулуханова трикотаж зүйлнүүдые элдэб янзаар, гоёор нэхэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Тэдэнэй эдэбхи үүсхэл гаргаһанай ашаар арад зоной захил һайнаар дүүргэгдэдэг.

Табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид, 1970 оной ноябриин һайндэр болотор дүүргээд, даабариһаа гадуур 9000 трикотаж нэхэхэ уялгаяа дүүргэхэ.

С. АЮШЕЕВА.

Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой Улааха-Аралай һаалиин гүүртынхид үнгэрһэн ойн баярай жэлдэ ажалай ехэ амжалта түйлажа, аймаг соогоо түрүү һуурида гараһан юм. Мүнөө эндэхи гүүртын эршэтэ ажалай ээд, шуран бэрхэ басагад—һаалишад түйлаһан амжалтаяа улам батадхан, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ шэнэ социалис уялга абажа, саг болзортонь дүүргэхын түлөө бүри эршэтэйгээр ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улааха-Аралай түрүү һаалишад Цырен Содномова Чимитма Гармажапова хоёр хөөрэлдэжэ һууна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

...МУНИС, ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ ...СУЛЬТАТИВНА УУЛЗАЛГА ТУХАЙ КОММЮНИКЕ

...коммунис ба хү...партинуудай: ...йлбэто Штадуудай ..., Аргентинын Ком..., Австралиин Комму..., Австриин Коммунис ...ин Коммунис пар... Коммунис партиин, ...партиин, Бра... партиин, ...партиин, Чи... партиин, Кипрэй ... прогрессивнэ пар...й Арадай авангард ...словакиин Комму... Коммунис пар... Коммунис ... Коммунис ...ой Коммунис пар... Коммунис ... Коммунис ... Коммунис ... Коммунис партиин, ... партиин, Гва...й партиин, Ган...й партиин, Гон... партиин, Индиин ..., Ирландиин Хүдэл...ай Коммунис партиин, ... Арадай пар... Коммунис партиин, ...партиин, Кана..., Колумбиин ...ын Хүдэл... партиин, Лива..., Люксембур..., Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин, Мароккын Коммунис партиин, Мартиникын Коммунис партиин, Мексикын Коммунис партиин, Монголой Арадай-революционно партиин, Великобританиин Коммунис партиин, Германиин Коммунис партиин, Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин, Никарагуагай Социалис партиин, Италиин Коммунис партиин, Панамын Арадай партиин, Парагвайн Коммунис партиин, Перугай Коммунис партиин, Португалиин Коммунис партиин, Реюньониин Коммунис партиин, Сальвадорой Коммунис партиин, Сан-Мариногой Коммунис партиин, Испаниин Коммунис партиин, Швейцариин Ажалай партиин, Сириин Коммунис партиин, Советскэ Союзай Коммунис партиин, Суданай Коммунис партиин, Турциин Коммунис партиин, Тунисай Коммунис партиин, Уругвайн Коммунис партиин, Венесуэлын Коммунис партиин, нюуса, байдалда ороһон Коммунис партиин түлөөлэгшэнэрэй, тэрэшэлэн Алжирай коммунистнуудай түлөөлэгшэнэрэй консультативна уулзалга байгша оной февралиин 26-һаа мартын 5 хүрэтэр Будапештдэ болоо.

Исландиин Нэгэдэмэл социалис парти, Норвегиин Коммунис парти консультативна уулзалгада ажаглагшалаа эльгээһэн байна.

Консультативна уулзалгада хабаадагшад Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөө зарлаха, бэлдэхэ асуудалаар сүлөөтэ, нүхэд ёһоной оршон байдалда һанал бодолоо зүбшэн хэлсэһэнэй, һанамжа бодолнуудаа бүхы талаарнь зүбшэлдэһэнэй һүүлээр 1968 оной ноябрь—декабрь соо Москвада тиимэ зүблөө зарлаха гэбэ.

Энэ зүблөөн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхэ, империализмда эсэргүү, арадуудай национальна ба социальна талаараа сүлөөрэлгын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэгшэ социализмын ба демократиин бүхы хүсэнүүдые элсүүлэн жагсаалтада туһалха уг зорилготой байһыень Консультативна уулзалга үндэһэ болгоо. Тус уулзалга ерээдүйн зүблөөнэй зүблэхэ зүйл тушаа дурадхалнуудые зүбшэлөөд, империализмда эсэргүү тэмсэлэй мүнөө үеын зорилгонууд, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй ябуулгын нэгэдэл хангаха тухай нэгэл асуудал зүблэхэ зүйлдөө оруулха гэһэн тобшолол хэбэ. Уулзалгада хабаадагшадай бүгэдэнэй һанамжын ёһоор хадаа хамтын, нүхэд ёһоной харилсаа холбоо, зүблөөнэй бэлэдхэлдэ, хүдэлмэридэнь бүхы коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай адли тэгшэ эрхэтэйгээр хабаадаха гол ёһонуудые сэхэ шууд сахилгын үндэһөөр зүблөөндэ бэлэдхэл бэелүүлэгдэхэ ёһотой байна.

Хабаадахые хүсэһэн бүхы коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн комисси зүблөөндэ бэлэдхэлэй үедэ хүдэлмэрилхээр эмхидхэн байгуулха гэжэ Консультативна уулзалгада хабаадагшад зүбшэбэ. Аха дүү партинуудай бүхы дурадхалнуудые, зүблөөнтэй холбоотой бусад материалнуудые хаража үзэхэ ба согсолхыень, зүблөөнэй документнүүдэй проектнүүдые бэлдэхэ, элидхэхыень зүблөөндэ бэлдэхэ комиссида даалгагдаа. Энэ комисси эдэ асуудалнуудаар аха дүү партинуудтай холбоо барисаа мүн лэ бэелүүлхэ болоно. Тинхэдээ аха дүү партинуудай тодорхой һанамжанууд, хүсэлэнгүүдые бүрин хараадаа абаха, Уласхоорондын зүблөөндэ хамтааран бэлдэхэ арга олгохо байна.

Тус комисси Будапешт хотодо байха болоно.

Бэлэдхэлэй комиссиин заседание 1968 оной апрелиин 24-дэ зарлаха, тиигэхыень Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедтэ даалгахые Консультативна уулзалга шухалада тоолоно.

Зарлагдахаяа байгаа зүблөөн Коммунис парти бүхэнэй, уласхоорондын бүхы коммунис хүдэлөөнэй хүсэл эрмэлзэлдэ, империализмда эсэргүүсэн тэмсэхын тула бүхы хүсэнүүдээ элсүүлэн жагсаалгын аша туһада харюусаха байха гэжэ уулзалгада хабаадагшад батаар этигэнэ.

Зарлагдахаяа байгаа зүблөөндэ хабаадахыень урижа, бүхы коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудта, тэрэшэлэн ямар нэгэн шалтагаанаар Будапештдэхи уулзалгада хабаадаагүй партинуудта Консультативна уулзалга хандана. Тэрэшэлэн бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ бүрин эрхэтэйгээр хабаадахыень тэдэнние уряална.

Вьетнам арадта эльгээгдэхэ талархалгын бэшэгые уулзалгада хабаадагшад нэгэн һаналтайгаар баталан абаба, тус арадай баатар габьята тэмсэл бүхы коммунистнуудта баяр омогорхолой мэдэрэл түрүүлжэ байһыень элирхэйлэн мэдүүлээд, тэмсэжэ байгаа Вьетнамда социалис оронуудай, дэлхэйн бүхы ажалшадай үзүүлдэг туһаламжа Вьетнамай газар дээрэһээ американ ээрхэг түримхэйшүүлэй эсэлэн намнагдаха хүрэтэр улам улам ехэ болохо байха гэжэ найдуулна.

Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын шэнэ зүблөөн марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын гол заабаринуудай үндэһөөр бүхы дэлхэйн коммунистнуудые элсүүлэн нэгэдхэхэ замдахи шухала шата болохо, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые саашадаа нэгэдүүлхэ хэрэгтэхи ехэ алхам болохо гэжэ Будапештдэхи уулзалгада хабаадаһан делегацинууд этигэнэ.

НАЙДАМТАЙ НАМЖИЛМА

Хун сагаан хонин һүрэг адуулжа эхилһээр Намжилма Цыренжапова арбаад жэл болонхой. Энэ үе соо адуулһан хони, үдхэһэн хурьгадыень тоолохо болоо һаа, олохон болоһон байха. Ажаллажа ябахадань зарим жэлнүүдтэ үбһэ хоолоор дуталдажа, ядархашье ушар үзэгдөө. Теэд өхэнхидээ энэ нүхэрнай ямар нэгэн онол арга олоод, ямаршьегүй гарадаг, ажалайнгаа жэлые муу бэшээр үнгэргэдэг гайхалтайл хүгшэн гэжэ нютагайхидынь дэмы хэлсэдэггүй.

Үнгэрһэн жэлэйнь хүдэлмэриин дүн согсолходо, Намжилма Цыренжаповагай даадаг эхэ хонидой отарынхид амжалта түйлаһан тэхэ гү, али хонин бүриһөө хурьга, 4 килограмм нооһо хайшалжа, социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэжэ шадаа. Мүнөө жэл энэ нүхэрнай харууһалжа байһан 320 хониноо 300 хурьга гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэн тобиржуулна.

Хонин бүриһөө хурьга абажа, «республикын эрхим хонишон» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Хэжэнгын суута хонишодой нэгэн Намжилма Цыренжапова түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ абаһан социалис уялгаяа саг болзортонь бэелүүлхээр зориглонхой.

Ж. ЖАНЧИКОВ.

Хэжэнгын аймагай Загаһатын совхоз.

ЭРДЭМЭЙ ОРЬЁЛ ӨӨДЭ

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай Буряад орондо эрдэмтэд олоор бэлэдхэгдэдэг болоо. Гансахан үнгэрһэн жэлэй туршада манай республикаһаа хоёр хүн эрдэмэй доктарой, 55 хүн эрдэмэй кандидадай нэрэ зэргые хамгаалһан байна. Илангаяа эрдэмтэдые эхэнэрнүүдэй дундаһаа бэлдэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табигдана.

Мүнөө үедэ республикымнай дээдэ һургуулинуудта, арадай ажахын һалбаринуудта эрдэмэй нэрэ зэргэтэй 46 эмэгтэйшүүл хүдэлнэ. Тэдээн сооһоо найман буряад эхэнэр республикынгаа ниислэлэй дээдэ һургуулинуудта ректорэй орлогшоор, кафедрануудые даагшанараар хүдэлнэ. Эрдэмэй олон һалбаринуудаар ороной дээдэ һургуулинуудай дэртэдэ олон залуу буряад басагад аспирантурануудта мүнөө һуража байна.

Д. БАДМЫН.

СОВЕТ ЗАСАГ ЭХЭН ЭРТЭ ЮУ АСАРААБ

(Тоо, баримтанууд)

Экономикын эрдэмэй кандидат Петр Подъячих гэгшэ «Советская женщина» гэжэ журналай захялаар эдэ тоо, баримтанудые бэлдэбэ. (АПН).

⊙ Хэрбээ 1928 ондо арадай ажахыда хүдэлдэг хүдэлмэришэд, алба хаагшадай дунда оройдоо 2,8 миллион эхэнэр (энэнь 24 процент болодог байгаа) хүдэлдэг байгаа һаа, мүнөө бүхы хүдэлмэришэд, алба хаагшадай хахадынь — 41 миллион хүн хүдэлдэг болонхой. Промышленностьда — 47, барилгада — 28, транспортда — 24, гүрэнэй секторэй хүдөө ажахыда — 43, колхозой үйлэдбэридэ — 54 процентнь эхэнэр ажалшад хүдэлжэ байдаг.

Ажахын зарим һалбарида хүдэлдэг хүнүүдэй олонхинь эхэнэр болонхой. Жэшээнь, элүүрые сахилгада — 85 процентнь, арадай гэгээрэлдэ — 72, худалдаа наймаанда, нийтын эдеэ хоолой, бэлэдхэлэй, хангалгын организацинуудта — 73, кредитнэ, страховой эмхи зургаануудта — 74, захиргаанай зургаануудта 56 процентнь эхэнэрнүүд хүдэлжэ байдаг.

⊙ Манай орондо эхэнэрнүүдэй эрэшүүлтэй адли тэгшэ эрхэтэй болоһоной үшөө нэгэ гэршэ юуб гэхэдэ, мэргэжэлтэд олошороо. 1928 онтой жэшэбэл, 1966 оной эсэстэ дээдэ, дунда тусхай эрдэмтэй эхэнэр мэргэжэлтэдэй тоо 50 дахин олошороо гэхэ гү, али 7,5 миллион хүн болоо. Мүнөө 600 мянган эхэнэр инженернүүд бии юм.

Дээдэ эрдэмтэй экономистнүүдэй дунда 63 процентнь эхэнэр, багшанар болон соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй 68 процентнь, медицинын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй 93 процентнь эхэнэр юм.

⊙ Эхэнэр эрдэмтэдэй тоо жэлһээ жэлдэ олошоржо байна. Зургаан жэл соо — 1960 онһоо 1966 он болотор эрдэмтэ эхэнэрнүүдэй тоо хоёр дахин олошороо. 2 мянга гаран эхэнэр эрдэмэй докторой, 41 мянганиинь эрдэмэй кандидадай нэрэ зэргэтэй. 1200 эхэнэр академигүүд, гэшүүн-корреспондент, профессор юм.

⊙ Эхэнэр ажалшадай аша габьяае Эхэ оромнай үндэрөөр сэгнэдэг. Миллион гаран эхэнэр орден ба медальнуудаар шагнагданхай. 3834 эхэнэртэ Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоһон байна.

⊙ Манай орондо эхэнүүд халуун анхаралаар хүреэлэгдэнхэй. Нарайлалгын байшангууд, үхибүүдэй ясли, саадууд жэлһээ жэлдэ олошоржо байнхай. Олон үхибүү түрэжэ, хүмүүжүүлһэн эхэнүүдтэ совет гүрэн ехэ туһаламжа үзүүлдэгынь эли.

⊙ Гүрэнэй захиргаанай хэрэгтэ эхэнэрнүүд олоороо хабаадана. СССР-эй Верховно Соведтэ 425 эхэнэр депутадууд түлөөлэгдэнэ. Союзна болон автономито республикануудай Верховно Соведүүдтэ 2983 эхэнэр депутадууд (энэнь бүхы депутадуудай 34 процент), нютагай Соведүүдтэ бүхы депутадуудайнь 43 процентнь эхэнэр.

БУРЯАД АРАДАЙ АЛДАРТА БАСАГАН

Ф. М. ОСОДОЕВАГАЙ ТҮРЭҺӨӨР 70 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

Буряад орондо Совет засаг тогтоохын тула эдэбхитэйгээр тэмсэһэн, колчаковщинын үедэ Боохоной большевигүүдэй нюуса комитедэй түрүүлэгшээр хүдэлһэн, Буряад орондо социализм байгуулха үедэ нийтын, партийна ажал ударидажа ябаһан мэдээжэ ажал ябуулагша Федосья Матвеевна Осодоевагай 70 наһа гүйсэбэ.

Федосья Матвеевна Эрхүүгэй областиин Боохоной аймагай Үхэр гэжэ нютагта 1898 ондо олон үхибүүтэй таряашан Матвей Осодоев гэгшын бүлэдэ түрэһэн юм. Хоёртойхон ябахадань эхэнь, арба хүрэжэ ябахадань эсэгэнь наһа баража, Федосья Матвеевна балшар багаһаа зобохо, тулиха гэашые мэдэжэ захалаа бэлэй. Хэдышье хүшэр бэрхэ байгаашье һаань, һонюуша һүбэлгэн басаган нютагай эхин һургуули эрхим һайнаар дүүргээд, хоёр классай училищида һурахаа оробо. Училищи дүүргэһэнэй һүүлээр Эрхүү ерээд, эхэнэрэй фельдшерскэ һургуулида ороһон байна. Энээндэнь түрүү үзэл бодолтой нютагайнь багша Кирилл Николаевич Богданов туһалһан юм.

Балшар багаһаа зобохые яһала зобоһон һонюуша басагые тэрэ үеын политическэ событинууд ехэтэ һонирхуулдаг байгаа. Уданшьегүй (1916 ондо) түрүү үзэл бодолтой һурагшадтай дүтөөр нүхэсэжэ, Эрхүү хотын һурагшадай хамтын марксистска кружогуудта эдэбхитэйгээр хабаадажа эхилнэ. Империалис дайе эрид буруушааһан, хаанта засагые унагааха гэһэн тэмсэлдэ уряалһан листовконуудые һурагшадай дунда тараалсана.

Февралиин революциин (1917 он) һүүлээр Ф. М. Осодоева зоной дунда ойлгуулалмжын хүдэлмэри ябуулна. Арад зондо харша политика ябуулжа байһан саг зуурын правительствын, меньшевик болон эсернүүдэй хархис муухай аашые тэрэ элиршэлэн ойлгуулдаг байгаа.

1917 оной декабрь һарада, Эрхүүдэ тогтоһон Совет засагые унагаахын тула юнкер болон сагаан офицернүүдэй эмхидхэһэн контрреволюционно буһалгаанай үедэ, Ф. М. Осодоева фельдшерскэ һургуулиингаа революционно үзэл бодолтой басагадтай хамта госпитальдо хүдэлжэ, шархатаһан улаан армейцүүдэй амн бэеые абархын тула һүни, үдэрөө мэдэнгүй хүдэлнэ. Буһалгаан дарагдаад, Эрхүүдэ Совет засаг бэхижэнэ.

1918 оной хабар Эрхүүдэ буряад коммунистнуудай анха түрүүшын бүлэг байгуулагдаба. Тус бүлэгтэ Ф. М. Осодоева түрүүлэн ороод, ажал хүдэлмэридэнь эдэбхитэйгээр хабаадана. 1918 оной июнь һарада фельдшерскэ һургуули дүүргэһэн басаган түрэл нютагаа бусажа ерэнэ. Политическэ бэлэдхэлынь, революционно ажалайнь дүй дүршэлынь миинтэ хосорногүй, харин большевигүүдтэ талархадаг нютагайнгаа эдэбхитэдые суглуулаад, партийна бүлэг байгуулхадань һайн нүлөө үзүүлһэн юм. Федосья Матвеевнагай политическэ, эмхидхэхы бэлиг шадабаринь колчаковщинын үедэ шалгарһан байна. Фельдшерээр хүдэлжэ байха үедөө залуу революционер урданьэмхидхэжэ эхилһэн коммунистнуудай бүлэг хүсэд байгуулхын тула нюусаар хүдэлнэ. Үсэд нэтэрүүгээр хүдэлһэн, большевигүүдтэ талархадаг нютагай эдэбхитэдэй ба тэрэ үедэ Боохон ерээд байһан П. С. Балтахиновай аша туһаар Федосья Матвеевна үсхэлтэ бүлэг байгуулжа шадаһан юм. Һүүлээрнь тус бүлэгынь большевигүүдэй нюумал комитет болоһо мүндэлһэн намтартай.

Колчаковщинын улам шангаар галзууржа байха үедэ үнэхөөрөөшье хүшэр байһан юм. Тиимэһээ большевигүүд ажал хүдэлмэреэ нюусаар, доогуур ябуулдаг, өөр хоорондоо холбоо барисаатай байхын, мүн саг үргэлжэ уулзахын тула хүн бүхэниинь нюуса нэрэтэй (кличкэ) байгаа бэлэй. Жэшээнь Ф. М. Осодоева «Хүнэри». Ф. Р. Коняев «Бүргэд», Н. Шанганов «Шоно», К. Шантанов «Эрэ тахяа», М. Улаханов «Харсага» гэһэн нюуса нэрэтэйгээр хүдэлдэг байһан гэхэ. Эмхидхэлэй суглаан дээрэ большевигүүдэй нюумал комитедэй түрүүлэгшээр Ф. М. Осодоева һунгагдаһан юм.

Федосья Матвеевнагай ударидажа байһан Боохоной большевигүүдэй нюумал комитет колчаковщинын революцида харша политикые арад зоной дунда элишэлэн ойлгуулхын тула ехэ хүдэлмэри хэһэн юм.

Большевигүүдэй хүтэлбэри доро 1919 оной эсэс багта Боохондо буряадай партизанска отряд эмхидхэгдээд, командираарнь Павел Балтахинов табигдаа бэлэй. Тиихэдэ Ф. М. Осодоева тус отрядта медсестрагай, агитаторай үүргэ дүүргэдэг байгаа. Колчагай эзэмдэлгэһээ Боохоной аймагые сүлөөлэлсэхэдэ Федосья Матвеевна ото ябалсажа гараһан юм.

Граждан дайнай дүүрэһэнэй, Совет засагай хүсэд байгуулагдаһанай һүүлээр нүхэр Осодоева партийна ажалда абтаһан байна. Түрүүшээр Боохоной аймагай эхэ…

РЕПОРТАЖ

ХАБАРАЙ ҺЭБШЭЭН

Үргэн Буряад оронойнмай ажалша бэрхэ арад зон үбэлэй шэмэрүүн хүйтэн үдэрнүүдые дабажа, хабарай түрүүшын һара угтаба. Уланай XXII партийна съездын нэрэмжэтэ колхозой хонишод эдэ үдэрнүүдтэ үбэлэй һарын хурьгадые абаха түсэбөө дүүргэхэ тооной болоод ябана. Аймаг соогоо 100-һаа зуун хурьга абадагаараа суурхаһан түрүү хонишод Радна Табхаевич Гармаев, Ламажап Кынзылеевич Сангадиев гэгшэдэй хажуугаар, мүрысөөнэй түг үргэлсэжэ ябаһан эрхим хонишод энэ ажахыдамнай олошороо. Комсомол-залуушуулай отарые даагша Евдокия Эрдынеева үнгэрэгшэ жэлдэ зууһаа 100,7 хурьга абажа, бусадай дундаһаа эрхимлэһэн юм.

— Һайн юумэн һабагшатай гадэргтэл, бидэнэр залуушуул түрүү хонишодойнгоо дүршэл шадабари шудалжа ажал хүдэлмэридөө хэрэглэжэ эхилээ бэлэйбди, — гэжэ залуу хонишон Павел Бубеев хөөрэнэ.

Аха нүхэдэйнгөө дүршэл шудалһан Павел Бубеевэй отарын хонишод үнгэрэгшэ жэлдэ зууһаа 88 хурьга абажа, түрүү хонишодой тоодо оролсоһон. Мүнөө эдэнэр зууһаа зуу гэһэн мүрысөөндэ оролсонхой, гараһан хурьгадаа гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байна. Иишэ хурьга абалсахаар эльгээгдэһэн нүхэд Балданова, Тогонова, Бубеева, Чойропова, Ринчинова гэгшэд 500-гаад хурьга абаа.

Эртээр гараһан хурьгадынь мүнөө өөдэргэн, бэеэр эхэһээшье дутахаар бэшэ, томо болонхой, хашаа соогуураа дэбхэнишэжэ байгаад, иишэ тиишээ һүрэлдэнэ, харайлдана.

Һая түрэһэн, түрэхэ болоһон эхэ хонидынь тусхай рацион — шэмэ һайнтай үбһэндэ табигданхай. Мүн шэмэ һайнтай хяаг үбһэ, хурьгадынь эдинэ, бүлеэн уһаяр унлалуулагдана.

Улюкчикан нютагта түбхинэһэн энэ отарада хурьгадые абалсахаар ерэһэн нүхэдынь булта дүршэл баянтай болоһон хонишод. Будэй Тогонова хорёод жэлэй туршада үбэлэй үедэ хурьгадые абалсадаг, хабар, зунай болоходо хада майлын үбэрөөр хонидые адуулжа үнгэрдэг ажалша бэрхэ эхэнэр юм. Цыренжид Чойропова баһал баян дүршэлтэй болоһон хонишон. Хэдэн жэлэй туршада эрье хонидые адуулжа, ехэхэн ноохо, мяха гүрэндэ тушаалсаһан юм. Нүгөөдэ хурьгашаниинь — Балданова Лидия мүн лэ хонин ажал дээрэ хүдэлжэ эхилһээр үнихэнэй юм.

Жэл бүхэндэ түл абалсажа, нийтынгээ һүрэг малай тоо толгойе олошоруулалсаха гэжэ оролдожо ябагдана, — гээд хурьгашан Лидия Балданова хэһэн ажал тухайгаа хөөрэжэ омогорхоно.

Нээрээшье, хурьгашадаар ажаллажа ябаһан эдэнэрэй ажалые харахада хүнэй баясамаар түхеэрэгдэһэн һайн байра байдал, хурьгадай эдихэ юумэн дүүрэн. Байра соонь уни бутарма дулаан, хорёо соонь хурьгадай эдихээр яб-таб байса ябталаглаһан сэл хүхэ хяаг үбһэн!

Баргажанай ажахынууд, илангаяа XXII партийна съездын нэрэмжэтэ колхозой сабшалан үнгэрэгшэ жэлдэ үертэ абтажа, үбһэ хулаһа багаар абаһан юм. Иигээд байхадаа ажахынууд сабшанай оротор хагда ногоо сабшаһан, таряанай үлэгдэл, һолоомоёо дууһыень суглуулжа абаһан байна. Мүнөө колхозой бригада, отара, гүүртэ бүхэнэй хорёо соо эзэн ёһоор хадагалагдаһан һолоомон, үбһэн харагдана.

— Малай эдихэ үбһэ, һолоомоёо ехэл гамнахадажа гаргашална6ди. Хөөрүү хүнэй хэлэгшээр болоходо, үргэн Хүнтэй дээрэмнай хамаршье хадхаха һолоомон үлөөгүй гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй. Мүнөөдөө малай, илангаяа тугал хурьгадай эдихэ шанар һайнтай үбһэеэ саана, хойно хадагаланхайбди. Хаана, али отара, гүүртын тугал, хурьгадта үбһэн дуталдана6. тэдэнэртээл даража байһан үбһэ, тэжээлээ нэмэжэ үтэхэ болодог, — гэжэ правлениин түрүүлэгшын орлогшо Б. Б. Будаев хөөрэнэ.

Хэды тиимэ хүшэр хүндэ байдалай тохёолдобошье колхозой малшад, хонишод малаа гарза хоролтодо оруулангүй тэжээхые оролдон, хамаг хүсэ шадалаа элсүүлжэ байнхай. Энээнэй хажуугаар хурьгадай гаража эхилһэн сагһаа хойшо ажахын мэргэжэлтэд ээлжээ ээлжээгээр үдэшэ бүри дежурлажа, бүхы отара, гүүртэнүүдтэе хүрэжэ, байра дээрэнь өөһэдынгөө туһаламжа үзүүлнэ.

Энэ жэлдэ тус колхоз хамта дээрэнь 7200 хурьга абахаар хараална. Артелиин ажалша бэрхэ хурьгашадай абаад байһан түлнүүдые хараад, тоолоод үзэхэдэ, эдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, нийтынгээ һүрэг малые олошоруулан, Хүнтэйнгөө талануудые бүрхөөлсэжэ байһандань баясаа!

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Улюкчикан нютагта эртэ үглөөнһөө эхилээд, үдэшэ орой болотор нарай эхэ хонидой, хурьгадай маарадаан таһарнагүй. Эндэ хурьгадые абалсахаар ерэһэн нүхэд Будэй Тогонова (зүүн гарһаа), Лидия Балданова, Ханда Бубеева гэгшэд хурьгадаа эдеэлүүлхэеэ ябана.

Улаан-Үдын медицинскэ училищиин һурагшад һуралсалдаа һайнаар хандахаһаа гадна, сүлөөтэй сагтаа спортоор һонирходог байна. Мүнөө училищиин хоёрдохи курсын һурагшад республиканска больницада практика гаража байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ) комсомолшууд Надя Ковалева, Людмила Аносова ба Тамара Холокова.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

„ОКТЯБРИИН 50 ЖЭЛЭЙ ОЙН НЭРЭМЖЭТЭ“

Эрхүү голой эрье зубшан бариргдаһан гэрнүүдэй дундуур мүльһөөр хушагданхан үргэн дардам үбэлэй харгы Далахайн һү һаалиин гүүртые шэглэн зурына.

[illegible]

болотор эхэ эсэгэдээ хамнаалтхадань хүршэ айлнуудайнь һамгад атаархалдан:

— Яһан һүбэлгэн, шурап шадамар басаган гээшэб. Ажалша бэрхэ хүн болохол хаш, — гэжэ Радна басагые магтан хөөрэлдэгшэ һэн.

Тэрэ гэһээр он жэлнүүдшье үнгэрөө юм аабза. Теэд мүнөө энэ нүхэрнай Далахайн һаалиин гүүртэдэ арба гаран жэл соо хүдэлжэ ябана. Энэ хугасаада Радна хэтэйдэ хэды олон хүнэр хүндэ бэрхэшээлнүүд дайралдаһаншье байха.

Теэд эдэ бүхы бэрхэшээлнүүдые дабажа гараһан «Маяк» колхозой түрүү һаалишан Радна Санжихаева үнгэрһэн жэл үнеэн бүриһөө 2135 килограмм һү түнаһан, мүн даажа абаһан 19 үнеэнһээ 17 тугал түлжүүлһэн. Иимэ амжалта яагаад туйладаг бэ гэжэ һонирхоходомнай:

Юрэдөө хүнэйл бэшэ ажаллагшаб, бэшэ ондоо юун байхаб, — гээд, аягүйрхэһэндэл юм гү, мүртэй харюу үгөөгүй һэн.

Үбэлэй сагта һаалинад ехэл туха сүлөөгүй байдаг ха юм. Эртэ үглөөнһөө үдэшын хоожохы болотор үнеэдээ эдеэлхэ, һааха, аргал шэбхыень гаргаха, һүнэйнгөө амһарта угаажа, сэбэрлэхэһээ эхилээд, хэхэ юумэн барагдаха һэн гү даа. Радна Дашиевна нэн түрүүн уланда эдеэлжэ байһан үнеэдээ анхаралтайгаар харана. Улаан шаргал дэлэнтэй үнеэдынь үнөөхи үгэһэн силосыень аамар-аамар хибэжэ эдеэлнэ.

Үнеэдээ үдэшэ, үдэр, үглөөшье һаань нэгэл хэмдэ һаадагби. Тэрэгүйдэ туримынь алдагдажа, бага һүн һаагдадаг. Үшөө юуб гэхэдэ, үнеэд булиһаа адлинууд бэшэ ха юм. Тиимэһээ үнеэн бүхэндэ тусхай тэжээлэй рацион зохёожо, хубаарилан үгэхэдэ ехэ һүн һаагдана. Үнеэдые һайнаар, саг соонь гурим ыень алдуулангүй харууһалхада зунайхиһаа дутуутүй ехэ һүн абтадаг. Мүнөө үбэлэй сагта үнеэн бүриһөө 11 литр һаанаб. Зүгөөр зарим һаалишад даажа абаһан үнеэдээ биратай харууһалдаггүй. Үттэһэн лэ тэжээлыень эдюулээд, гараһыень лэ һаагаад, һүтүй хооһон үнеэд гэжэ өөрыгөө сагааруулхые оролдодог һаалишадшье бии байха. Теэд тэдэнэр тон буруу юумэ хэнэ гэжэ һанагшаб. Мүнөө үдэртөө үнеэн бүридөө дундаа зэргээр нэгэ килограмм үбһэ, 15 килограмм гидролизно аргаар эһээгдэжэ буйлуулагдаһан тэжээл үгэнэбди. Иимэ тэжээл саг болзортонь, үдэрэйнь гуримые алдуулангүй эдюулхэдэ үнеэдһээ сүүдхэдээ 10—11 литр һүн заатагүй һаагдаха тэжэ өөрынгөө дүй дүршэлһөө баримта болгон хэлэнэб, — гээд, абяагүй байһанайнгаа удаа сааяшань үргэлжэлүүлнэ:

— Һая тугалаһан үнеэдээ сүүдхэдээ 4 дахин һаанабди. Тиигэжэ оло дахин һаажа һургаагүй һаа, биратай һүн саашадаа һаагдахагүй болоно бшуу. Мүнөө жэл манай гүүртын һаалишад өөһэд хоорондоо мүрысэдэг болонхой. Энэньшье һайн. Юуб гэхэдэ, ехэ һүнэй түлөө үдэр бүриин үсэд шанга тэмсэл таһалдахагүй болоно бшуу. — гэжэ Радна Санжихаева хөөрөөгөө дүүргээ бэлэй.

Үдэр бүри һаалишадайнгаа һааһан һү тушаажа абадаг. гүүртые даагша Н. Д. Укрев ингэжэ хөөрэнэ:

— Үнеэдыньшье адлинууд. Үбһэ талханиинишье нэгэл адляар үнеэн бүридэнь хубаагданхай. Үшөө гидролизно аргаар эһээжэ буйлуулагдаһан тэжээлыншье нэгэ амһартада бэлдэгдэжэ үгтэдэг. Радна Дашиевнагай үдэр бүри һааһан һүниинь нүгөөдүүлһээ һураггүй ехэ байдаг. Гайхалтай. Минии һанахада энэнь харууһалгаһаа боложо иимэ илгаатай байдагынь магадгүй гээ һэн. Энэншье зүб. Оролдожо ажаллаһан хүн амжалта туйладаг һэм шуу. Теэд энэ жэлдэ Радна Дашиевна Санжихаева үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2300 килограмм һү һаахаар шэнэ социалис уялга абанхай. Энээнээ саг болзортонь дүүргэхын түлөө яһала оролдожо байна ха юм.

«Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ гүүртэ гэһэн алдар суута нэрэтэй Далахайн гүүртын һаалишан Радна Санжихаева түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые сум дүүргэхэ лабза гэжэ батаар этигэнэбди.

Б. ШИРЕТОРОВ.

Түнхэн.

…ММУНИС БОЛОН ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ …ҮЛӨӨЛЭГШЭНЭРЭЙ БУДАПЕШТДЭХИ КОНСУЛЬТАТИВНА УУЛЗАЛГА

…, мартын 6. (ТАСС). … хүдэлмэришэнэй пар… түлөөлэгшэнэрэй консуль… …алгын хүдэлмэри тухай … толилогдонхой:
…, мартын 4-нэй үт… … дээрэ Боливиин, До… … болон Панамын аха дүү … түлөөлэгшэнэр үгэ хэ…

… Коммунис партиин тү… … мэдүүлээ: Коммунис … …ришэнэй партинуудай … зүблөө зарлаха гээшэ … гээд манай парти … зүблөөн хадаа империа… … эсэргүүсэн тэмсэхэ … отрядуудай нягта жаг… …лгохо, үнгэрэгшэ арбан … …шэлые манай хүдэлөө… …нитын аша туһа болгохо … зүблөөн туһалха бшуу. …сультативна уулзалгые … …эн энээнэй урда тээхи … Боливиин түлөөлэгшэ … …йна. Яахадааб гэхэдэ, энэ … …баадалсажа байгаа дин… … партинууд бэлэдхэлгын … хабаадалсаха байха, тии… …риссн зүблөөнэй эхилтэр … тэрэнэй составынь … …лгэтэй байха ха юм. …мда эсэргүү тэмсэлэй … асуудалнуудые зүб… … тулада уласхоорондын … зарлаха гэһэн дурадха…лые **Доминиканай Коммунис партиин түлөөлэгшэ дэмжэбэ.** Бата нэгэдэлые улам бэхижүүлхэ зорилгоор мүн лэ үзэл сурталай гол асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ шухала гэжэ тоолоноб гээд тэрэ хэлэбэ.

Доминиканай Коммунис парти хадаа манай ороной олониитэдэ таарамжагүйгөөр нүлөөлдэг уласхоорондын оршон байдалда политикая ябуулдаг ямаршье партиие нюуса далдагүйгөөр саашадаашье шүүмжэлхэ юм гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Панамын арадай партиин генеральна секретарь Рубен Дарио Соусе гэгшэ ингэжэ хэлээ. Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай ажал ябуулгын гол удхаһаань уласхоорондын зүблөө үнгэргэхэ гээшэ эшэ үндэһэтэй. Партинуудай бата нэгэдэл тухай хэлсэхэ гээшэ—тэрэнэй гол үндэһэн тухай, уласхоорондын пролетариадай үзэл сурталайнгаа талаар бата нэгэдэлтэй байха тухай хэлсэхэ гэһэн удхатай бшуу.

Мартын 5-да, вторнигой заседани дээрэ **Гватемалын ажалай партиин ЦК-гай гэшүүн Хулио Лопес** гэгшэ түрүүлэгшээр һууһан байна.

Заседани дээрэ хэдэн хүнүүд үгэ хэлээ.

Венесуэлын Коммунис партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь Эдуардо Гальегос Мансера гэгшэ ингэжэ мэдүүлээ: партинуудай бэеэ даанхай байдал пролетарска интернационализмын ёһо гуримтай зүришэлдэнэгүй, харин эдэ ёһо гуримуудай шухала хубинь мүн болоно гэжэ бидэнэр Будапештдэ байхадаа үдэр бүри улам ехээр этигэдэг байгаабди.

Бидэнэр бэеэ даанхай байдал тухай хэлэхэдээ, бусад партинуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хайшаншье гэжэ һаань, хамааралсаха ябадалда эсэргүүсэлэг хубилашагүй дура зоригтой байһан тухайгаа бидэнэр мүн лэ хэлэнэбди. Манай энэ эрид шиидэнги байдалнай болото баримтанууд дээрэһээ харагдана. Бидэнэр иимэ хамааралсалгые тэсэхэгүйбди, гол хараа шугамаа хубилгахыемнай бидэниие хэншье баадхажа шадахагүй. Энэ уулзалга дээрэ бидэнэр өөһэдынгөө энэ хараа шугамые онсолон тэмдэглэнэбди.

Бидэнэр коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөө зарлаха тухай дурадхалые зүбшөөнэбди. Империализмда болон тэрэнэй ээрхэг түримхэй түсэбүүдтэ эсэргүү ябуулгаяа бата нэгэдэлтэй болгохо гэһэн энэ зүблөөнэй гол шухала зорилгыеньшье зүбшөөнэбди. Мүнөө үеын эгээл шухала асуудалнуудые зүблэхэ зүйлдөө табиһантайнь бидэнэр мүн лэ нэгэн һаналтай байнабди. 1960 оной зүблөөндэ хабаадалсаашье һаань, хабаадалсаагүйшье һаань, коммунис болон хүдэлмэришэнэй бүхы партинуудые уласхоорондын зүблөөндэ уриха хэрэгтэй гэжэ бидэнэр эрид шиидэнгеэр мэдүүлнэбди.

Зүблөөнэй гол удха тушаа, мүн тэрээнтэй холбоотой бусад асуудалнуудаар олохон делегацинуудай мэдүүлһэн һанамжануудтай адли һанамжатай байһан тухайгаа **Перуанска Коммунис партиин түлөөлэгшэ** мэдүүлээ. Зэргэшээ партинууд гэлэгые зүблөөндэ уриха гэһэн Румыниин делегациин дурадхалда эсэргүүгээр тэрэ үгэ хэлэһэн байна. Үгэ хэлэгшэ хадаа пролетарска интернационализмын ёһоор жэшээтэ һайнаар өөһэдыгөө абажа ябаһан Израилиин Коммунис партиие амаршалһан байна. Империализмын улам ээрхэг түримхэй болоһоной эсэстэ Урда Америкэдэ тохёолдоһон политическэ байдалые үгэ хэлэгшэ һүүлээрнь шэнжэлэн үзэһэн байха юм. Коммунис партинуудай удха шанарые буруушааха һэдэлгын бии байһан тухай, тэдэниие бусад организацинуудаар «һэлгүүлхэ» гэһэн һэдэлгын бии байһан тухай тэрэ дахин һануулба.

Сүлөөрэлгын хүдэлөө коммунис хүдэлөөнтэй зүришэлдүүлхэ гээшэ империалистнуудай добтолгонуудта эсэргүүгээр шэглүүлэгдэдэг сохилтын хүсые һуладхана гэжэ тэрэ хэлэбэ. Эдэ һанамжануудые үндэһэ баримта болгон, манай парти хадаа коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөе зарлаха шухала гэжэ эрид шиидэнгеэр мэдүүлнэ.

Парагвайн Коммунис партиин түлөөлэгшэ ингэжэ мэдүүлээ: коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөө һаяын сагта Москвада зарлаха гэһэн дурадхалые баримталагшадай тоодо манай парти оролсоно. Марксистско-ленинскэ бата бэхи үндэһэ һуури дээрэ уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй бэхижэл болон нягта жагсаал, мүн империализмда эсэргүүсэн тэмсэхэ хамтын тэмсэлэй хараа шугамые зохёон хараалха ябадал зарлагдаха зүблөөнэй гол зорилго болохо ёһотой гэһэн һанамжые тэрэ дэмжэбэ. Латинн Америкын оронуудай революционно хүдэлөөндэ эсэргүү ээрхэг түримхэй ябуулга хэхын зорилгоор абяанһаа түргөөр ниидэлэг самолетуудые үгтан абаха агаарай-сэрэгэй баазые Парагвайда америкынхидэй байгуулха гэһэн түсэбые үгэ хэлэгшэ элишэлһэн байна. Революционно гурбан гол урасхалай бата нэгэдэл империализмын ээрхэг түримхэй, хархис, аюулта политикые буруу һүргэхэ арга боломжо олгохо юм гэжэ батаар этигэжэ байһанаа тэрэ үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ.

Ирагай Коммунис партиин Политбюрогой гэшүүн Джелиль Джандаль гэгшэ уласхоорондын коммунис хүдэлөөе улам бэхижүүлхэ, нягтаруулан жагсааха зорилгоор Советскэ Союзай Коммунис партиин гаргадаг түйлай ехэ хүсэлэл оролдолго тушаа һайшаалтайгаар үгэ хэлэһэн байна. 1960 ондо Москвада болоһон Зүблөөндэ хабаадалсаһан коммунис болон хүдэлмэришэнэй олонхи партинуудай Будапештдэхи зүблөөндэ хабаадалсажа байһаниинь консультативна уулзалгын амжалта тухай гэршэлжэ үгэнэ. Түрүүшынгээ энэ амжалтые өөһэдынгөө үнэн зүрхэнэй хамтын хүсэлэл оролдолгын ашаар бата бэхи амжалта болгожо шадаха байнабди. Болохоёо байгаа уласхоорондын коммунис партинуудай зүблөөндэ, тэрэниие бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ манай парти эдэбхитэйгээр хабаадалсаха юм.

Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай консультативна уулзалга дээрэхи үгэ хэлэлгэн энээгээр дүүрэһэн байна.

Уулзалгын үдэшын заседани дээрэ энэ хабаадагшад коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уулзалга тухай түгэсхэлэй коммюнике баталан абаа. Реюньонско Коммунис партиин түлөөлэгшэ һаналаа бариһан байна. Энэ коммюникее редакционно комисси зохёон бэшээд, уулзалгада хабаадагшадай үзэмжэдэ табиһан байгаа. Энэ комисси хадаа урда үдэрынь 16 партинуудай түлөөлэгшэдһөө байгуулагдаа һэн.

Һүүлээрнь КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь **М. А. Суслов** мэдүүлгэ хэһэн байна.

Уулзалгада хабаадагшад энэ мэдүүлгые нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Һүүлээрнь Америкын Холбоото Штадуудай Коммунис партиин Генеральна секретарь **Гэс Холл** уулзалгые амжалтатайгаар эмхидхэһэнэйнь түлөө уулзалгада хабаадагшадай үмэнэһөө Венгриин хүдэлмэришэнэй социалис партиин Центральна Комитетдэ хани халуун амаршалга хүргэһэн байна.

Уулзалгын түгэсхэл дээрэ Венгриин партийна делегациие толгойлогшо, ВСРП-гэй Политбюрогой гэшүүн, секретарь **Золтан Комочин** үгэ хэлэһэн байна. Будапештдэ болоһон коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай консультативна уулзалга ехэхэн, шухалашье ба амжалтатай хүдэлмэри хээ гэжэ тэрэ хэлээ. Иимэ хүдэлмэри хэһэнэйнь түлөө ВСРП-гэй ЦК-гай үмэнэһөө делегадуудта баяр баясхалан хүргэбэ. Эхэ оронуудтаа бусаад байхадаа, венгер коммунистнуудай болон Венгриин ажалша арадай үмэнэһөө өөһэдынгөө партинуудай гэшүүдтэ, өөһэдынгөө оронуудай хүдэлмэришэн ангида, ажалшадта аха дүүгэй халуун амар мэндые хүргөөд, нүхэд ёһоной эгээн һайн һайхан амжалта түйлаха юрөөл табиха гүйлтатайгаар консультативна зүблөөндэ хабаадагшадта Золтан Комочин хандаһан байна.

Консультативна уулзалга пролетарска гимн «Интернационал» дуулалгаар дүүрэһэн байна.

…АРТЫН
8
…ЭРНҮҮДЭЙ
…хоорондын
ҮДЭР

СОВЕТ ЗАСАГАЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЭ

РЕПОРТАЖ

…ын юрын үдэр. Райо… …хэ комитет неделидээ … ажалшадтай уулзадаг … Манай корреспондент … Мария Григорьев… …тиимэ үдэртэнь ошожо

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта, тэрэ тоодо совет засагай зургаануудта олон эхэнэрнүүд хүдэлжэ байдаг. Улаан-Үдэ городой Октябрьска районой гүйсэдхэхэ комитедтэ, тэрэнэй таһагуудта хүдэлэгшэд эдэнэрэй нэгэ хубинь болоно.

Харюусалгатай аад, бэрхэшээлтэйшье, хүндэшье участогуудай нэгэн болохо районой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр Мария Григорьевна олон жэлдэ хүдэлжэ ябана.

Октябрьска район — Улаан-Үдэ город соогоо эгээл залуунь болоно. Район соо байһан промышленность ажалшадай эрилтэ хангалгада хабаатай зүйлнүүдые—эдеэ хоол, эдлэл хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргадаг шэглэлтэй. Нүгөө талаараа энэ районда гэр байрын барилга үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагдана. Манай нюдэн дээрэ хойно хойноһоо олон дабхар байшангууд, шэнэ шэнэ үйлсэнүүд болоно. Ажалшадай эрилтэ хангаха предприятинууд эдээнтэй хамта олошорно.

ГОЛ АНХАРАЛДА БАЙДАГ АСУУДАЛ

— Ехэ ехэ барилгануудта депутадуудай постнууд табигданхай, барилгын ябаса шалгажа байдаг. Тиигээдшье дээдын зургаанууд иимэ барилгые үдэр бүриингөө анхаралда байлгадаг. Харин ажалшадай эрилтэ хэрэглэмжэ хангаха хэрэг улам һайжаруулха, ажаһуудалай эрилтэ хангадаг предприятинуудые олошоруулха, үргэдхэхэ асуудал районой гүйсэдхэхэ комитедэй гол анхаралда байдаг,—гэжэ Мария Григорьевна хөөрэбэ.

Партиин XXIII съездын шиидхэбэри соо энэ асуудал тушаа онсолон заагданхай. Парти, советскэ правительство энэ хэрэгтэ саг үргэлжэ анхаралаа табижа байдаг. «Нийтын эдеэ хоолые һайжаруулха, саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» тогтоол үнгэрэгшэ жэлдэ КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет гаргаа һэн. Эдэ бүгэдэнь нэн түрүүн эхэнэрнүүдэй байдал хүнгэдхэхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай байһаниинь ойлгосотой.

Нийтын столовонуудые, хүүгэдэй ясли, саадуудые олошоруулхын тулада саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргаха шухала гээд В. И. Ленин заагаһан байдаг.

Октябрьска район—таруу газартай. Зүүлжээ Тальцы хүрэтэр, баруулжаа Саянта хүрэтэр байһан тосхонууд энэ районда ороно. Эдэ тосхонуудта ажаһуугшадай эрилтэ хэрэглэмжэ урдань муугаар хангагдадаг байһаниинь эли. Эдэл тосхонуудһаа гомдол, дохёонууд ходо ородог, эндэхи һунгагшад депутадуудтаа захил эрилтэ хэдэг байһан юм. Тиимэһээ районой гүйсэдхэхэ комитет энээндэ ехэ һаналаа табиһан байгаа. Южный, Октябрьский, Сосновый, Шэнэ Комушка, Горькиин нэрэмжэтэ болон бусад тосхонуудта ажалшадай эрилтэ хэрэгсэл хангаха предприятинууд удаа дараалан баригдажа эхилһэн байгаа. Жэшээнь, Южный гэжэ тосхондо 260 һууритай типовой клуб баригдажа байна. Һургуулитай болонхой. Октябрьска, Сосновый тосхонуудта почтын таһагууд нээгдээ. Шэнэ Комушкодо эдеэ хоолой магазин баригдажа эхилэнхэй. Горькиин нэрэмжэтэ тосхондо баһа иимэ магазин баригдаха юм. Тэрээнһээ гадна Үдын урда бэеын гол гол үйлсэнүүдээр ябаһан хүн ажаһуудалай хэрэгсэл хангадаг олон предприятинуудые харадаг бэзэ. Ателье-салон, худалдаа наймаанай байшан, элдэб хэрэгсэл (мебель, холодильник, пылесос гэхэ мэтэнүүдые) хүнүүдтэ саг зуура барюулдаг ателье прокат, һүнэй кухни, почто, номой магазин гэхэ мэтэнүүд Бабушкинай, В. Терешковагай нэрэмжэтэ, Геологическа үйлсэнүүдээр нээгдэнхэй. Тон һаяхан багашуулай поликлиникэ нээгдэбэ. Бабушкинай нэрэмжэтэ үйлсэдэ уран зурагай салон, мяха консервын комбинадай фирмэнэ магазин һаядаа нээгдэхэ юм.

Мүнөө арбан газарта столовонууд, пивэ уудаг газар, буфедүүд баригдажа байна. Жэшээнь, Буряадай филиалай академгородогто 50 хүнэй һууритай столово, Шпиканска үйлсэдэ 100 хүнэй һууритай һургуулиин столово гэхэ мэтэнүүдэй барилга эхилэнхэй. Гадна шэнэ магазинууд баригдаха, хуушанууд үргэдхэгдэхэ хараатай. Солнечно гэжэ гоё гэгшын шэнэ үйлсэ нарһан тужала бодоо. Тэндэ 22 хүнэй хүдэлхөөр томо магазин, мелькомбинадай районда баһа ехэ магазин баригдаха юм.

Худалдаа наймаа һайжаруулха гээшэ ажалшадай эрилтэ хэрэглэмжэ хүсэдөөр хангаха хэрэгтэ ехэ удха шанартай байһаниинь эли. Эдэбхитэд, худалдаа наймаанай депутадуудай комисси энэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэдэг байна.

Буурал толгойтой, хүнтэн шуран гэшхэдэлгэй, ошотой залитай нюдэтэй наһатайшаг хүнтэй гүйсэдхэхэ комитедэй ямаршье кабинет соо уулзажа болоно. Хэдэ хэдэн эдэбхитэдые нэгэдүүлһэн худалдаа наймаанай штатнабэшэ таһагые даагша Иосиф Иосифович Чижик эндэхи штатна хүдэлмэрилэгшэдтэл адли ажал хэжэ байдаг юм. Депутадуудай комисситай хамта энэ таһагайхид худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Магазинуудай хүдэлмэри хододоо шалгажа байдаг, хэрэгтэй болоо һаань, ямар нэгэн магазинай гү, али столовын хүдэлмэри тухайда депутадуудай комисси дээрэ шагнажа, зохихо хэмжээ абхуулдаг гуримтай. Жэшээнь, мяха консервын комбинадай дэргэдэхи 4-дэхи столово муугаар хүдэлдэг байба. Тиихэдэнь худалдаа наймаанай штатнабэшэ таһагайхид, тэндэ байдаг штатнабэшэ инспектор Анна Сергеевна Остапенко түрүүтэй энэ столовын хүдэлмэри шалгаад, районой гүйсэдхэхэ комитедэй заседани дээрэ асуудал табиһан байгаа. Эдэ бүгэдэн хадаа нийтын эдеэ хоол, худалдаа наймаа һайжаруулха хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри болодог.

Районой гүйсэдхэхэ комитедэй, тэрэнэй таһагуудай хүдэлмэрилэгшэд ажал ябуулгадаа аймагай Соведэй депутадуудта түшэглэдэг, эдэбхитэдые, нийтын организацинуудые хабаадуулдаг гуримтай. Мүнөө иигээд городой үйлсэ гудамжануудые ногооруулха—модо, сэсэгүүдые һуулгаха ехэ хүдэлмэри орохоёо байна. Бүгэдые—эмхи зургаануудые, организацинуудые, һургуулинуудые энэ хэрэгтэ хабаадуулха. Тиигэхэдээ эдэ бүгэдые депутадууд ударидаха, түсхай участогуудые даажа абаха юм. Бабушкинай, В. Терешковагай нэрэмжэтэ үйлсэнүүдэй уулзадхада гурбалжан түхэл маягтайгаар һуулгагдаһан ногоон сэсэрлиг бии болгогдохоор хараалагдана. Энэ багтаа эгээл гоё газарынь энэ сэсэрлиг болохо юм.

ЯМАР БОЛОХОБ

Октябрьска районой ерээдүй тээшэ аяншалаад үзэе.

Балайшье үни болоогүйл даа. Үдын урда бэеэр ябахада, городой заха байдаг һэн. Эндэ элдэб янзаар баригдаһан юрын багаханууд модон гэрнүүд байдаг һэмнай даа. Харин мүнөө Үдын урда бэедэ шэнэ район бодонхой.

В. Терешковагай нэрэмжэтэ үйлсэ. Хайшааншье харахадашни — барилга, барилга, барилга. Элдэб хэрэгсэлэй зүйлнүүдые гаргадаг шэглэлтэй промышленностьтай байхаһаа гадна, Октябрьска район—барилгын ехэ индустритай.

Октябрьска район хожомоо ехэ гоё түхэл маягтай район болохо түсэбтэй. Тэрэнь бэелүүлэгдэжэ эхилэнхэй.

Үйлэдбэриин промышленна барилга үргэнөөр ябуулагдана. Сэмбын фабрикын район шадар хоёр предприяти—макароной, кондитерска фабрикануудай барилга эхилэнхэй. «Дружба» гэжэ кинотеатрай барилга дүүрэнхэй, зосоо газаахииень гоёохо түхеэрэлгын хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Май һара соо ашаглалгада үгтэхэ гээд дээрэ тэмдэглэгдээ һэн.

Үдын хүүргэдэ дүтэшэг—Гражданска, Подкаменска үйлсэнүүдтэ 800 хүнэй һууритай маятан гэгшын пионернүүдэй ордон баригдаха юм. Энэ барилга шэлээр бүтээгдэхэ, мүнөөнэй гоё байшан болохо. Бабушкинай нэрэмжэтэ үйлсын нүгөө хажуудань томо гэгшын стадион баригдахаар хараалагданхай. Гадна 29-дэхи һургуулиһаа дээшэ тамаралгын бассейн хэгдэхэ болонги.

Барилтын ехээр бодхоогдохо тума энэ районда хүн зон аргагүй түргэнөөр олошорно. Тиимэһээ һургуулинуудые олошоруулха гээшэ тон шухала асуудал болонхой. Мүнөө 11-дэхи кварталда 960 һууритай дунда һургуулиин байшан бодхоогдожо, һуралсалай шэнэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана. 35-дахи һургуулида дүтэшэг баһа нэгэ дунда һургуулиин байшан бодхоогдохо.

Карл Марксын нэрэмжэтэ үйлсэдэ (Бульварна) 960 һууритай томо поликлиникэ баригдаха түсэбтэй. Хэнэйшье мэдэһээр Буряадай филиалай академическэ городогой барилга хэгдэжэ байна һаб даа. Мүнөө баригдажа байһан ехэ байшантынь энэ жэлдэ ашаглалтада үгтэхэ.

Энээнтэй хамта ажаһуудалай эрилтэ хангадаг предприятинууд, соёл гэгээрэлэй байшангууд улам олошорхо юм. Эдээн тухайда дээрэ хэлэгдээ һэн.

Ажалшадай аша туһада, тэдэнэрэй эрилтэ хэрэглэмжэ хүсэд дүүрэнээр хангаха хэрэгтэ зорюулан эдэ бүгэдэнэй хэгдэжэ байһаниинь ойлгосотой.

* * *

Гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын дэбтэртэ шэнэ тэмдэглэлнүүд бии болобо. Юумэ хэршье һайнаар һанажа ябадаг һаа, зариманиинь мартагдажа болохо бшуу. Харин багахан блокнодуудынь шухала зүйлнүүдые һануулдаг, түрүүлэгшын таһаршагүй ханинь юм. Тэрээн соонь тоонууд: мүнөөнэй, ерээдүйн. Эдээн соонь мүн хүнүүдэй хуби заяанда хабаатай асуудалнууд.

Гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ ямар байха ёһотой юм, бү мэдэе. Тогтоогдомол заабаринуудые зохёожо гаргаад, тэрэниие түрүүлэгшэ тон нарин нягтаар сахиха ёһотой гээд тогтоохонь, хай даа, бэрхэтэйл ха даа. Би хүн зонтой уулзаха, хөөрэлдэхэ тухайнь хэлэнэб. Неделидээ хоёр удаа: гүйсэдкомой түрүүлэгшэ понедельнигтэ, тэрэнэй орлогшо средада ажалшадтай уулзадаг, тусгаар үдэрнүүдтэй байна. Теэд бэшэ үдэрнүүдтэ хүнүүдэй ерэхыень хориха аалши. Элдэбын асуудалнууд гаража байха ха юм.

Ажалшадтай уулзаһан үдэрынь би дайралдааб. Хүн аргагүй олон байгаа. Тон олон янзын асуудал шиидхэхэеэ ерэнэ.

Арба юһэтэй Галя басаган түрүүлэгшэдэ ерээд һууна. Мария Григорьевна энэ басагантай хөөрэлдэһэн, ушар шалтагааниинь тодоруулһан байба. Хуби заяаниинь орёо бэрхээр шэрэлдэһэн: хойто эхэтээ багтадаггүй, хоёр аханарайньшье һамгад баһа дүтэ үзэдэггүй. Энэ басаганай бага наһан хүндэшэг эрхэ байдалда үнгэрһэн ха. Мария Григорьевнагай хоёр газарта ажалда оруулһаниинь тэндэнь тогтоогүй. Хэды гэмэлүүлээшье һаа, энэ басаган түрүүлэгшэдэ дахин ерээд лэ «намайе Та бэедээ даажа абагты, альгаэһэн газартатнай хүдэлхэб, найдабарииетнай харюулхаб...» гэжэ гүбэд гээд лэ гараа шэмхэлжэ һууна. Яахаб теэд. Туһалаагүйдэ аргагүй. Энэ басагые хамтын байратай ажалда оруулха хэрэгтэй болоно.

Эдэ бүгэдыень хаража байхадаа, районой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын албан хэрэгэйнгээ уялга дүүргэхэһээ гадна, энэ совет зургаанай хүтэлбэрилэгшын һэшхэлэй, һайхан сэдьхэл зүрхэнэй хубшэртын ирагуу абяан шэхэндэм дуулдахадал гэнэ.

* * *

Мария Григорьевна Калмыкова Октябрьска районой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр 1959 онһоо хүдэлжэ байна. Партийна хүдэлмэридэ үни удаан хүдэлжэ, хүнүүдтэй хөөрэлдэхэ дүршэлтэй, хүн зоной сэдьхэлэй убшэниие шагнажа һураһан—иимэ хүн совет засагай гүйсэдхэхэ, эмхидхэхэ зургаанда хүтэлбэрилхы ажалда ороһон байгаа. Эдэ мүрнүүдые бэшэхын тулада гүйсэдкомой, тэрэнэй таһагуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хөөрэлдэнэб, ажалтайнь танилсанаб.

Энэ коллективые эхэнэрнүүдэй зургаан гэхэдэ, алдуутай бэшэ. Гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшоор М. Т. Милонова, таһагуудые даагшаар М. П. Прохорова, О. Г. Чучина, Л. Г. Кривогорницына гээд лэ олон эхэнэрнүүд хүдэлжэ байна. Ажалшадай гомдол-бэшэгүүдые хаража үзэхэ, хүнүүдтэй хөөрэлдэхэ аяг зангынь урин налгай, намдуу зохид, хүдэлмэрилэгшэдэйнь өөһэд хоорондо ямар нэгэ тиимэ дулаан дүтэ харилсаан ажаглагдана. Тиимэ мүртөө бэе бэедээ ехэ эрилтэтэй. Совет засаг гээшэ ажалшан арадай засаг түрэ, тэдэнэй аша туһада бүхы юумэниинь зорюулагданхай. Тиимэһээ энэ зургаанда хүдэлхөөр табигдаһан хадаа хүн зоной аша туһада бүхы шадабари мэргэжэлээ, сэдьхэл зүрхөө зорюулха гэһэн—һэшхэлэй иимэ эрилтэтэй хүдэллэг уладууд гэхээр байна.

* * *

Ажалай шэнэ үдэр эхилнэ. Бүхы ажалшадтал адли Октябрьска районой совет зургаанда алба хэдэг хүнүүд шэнэ гурбан дабхар байшан руугаа алхалалдана. Тэдэниие юрын ажал хүлеэнэ гү? Тиигэжэшье болоо. Теэд үдэр бүриин ажабайдалай сохисо ондо ондоо байдаг бэзэ. Шэнэ шэнэ хууда һанануудые нээдэг, ирадаг лааб даа. Тэдэ бүхэндэнь манай үеын гайхамшагта ажабайдалай түүхэ домог өөрынгөөл мүр сараа үлөөдэг. Тэдээн соонь Совет засаг түрые түлөөлжэ ябаһан элэ эхэнэрнүүд шэнги юрын хүдэлмэрилэгшэдэйшье хубита нэмэлсэжэ, бүгэдын түүхэ бэшэгдэнэ бэзэ.

Д. ЖУГДУРОВА.

Цырен-Дулма ДОНДОКОВА

…ЭНЭ ШҮЛЭГҮҮДҺЭЭ

* * *

…ын гүүртэнүүдэй
…юйто басагад,
…, дүрбөөр
…талһэн эжынэг
… хургадтай.
…рэтэ үнеэшэд,
… сэдьхэл гүнзэгы,
…йхан хүгшынэр,
…ай арюун зам
эхилээдүй,
… ошон соо арба гаратан
…й минии бүхы
ханинар,
… та бүгэдээ
амаршалаад,
…гэдэндэтнай хүсөөд,
…ниие юрөөгөөд,
… шэнэ шүлэгүүдһээ
…анадтаа зорюулбаб.

* * *

… эрьежэл байна,
… һэлгэжэл байна.
…шадай
һаршаганаһандал
Хуушан үе
Хуба шарахан намартал
Хурмастын байдалда үлеэлгэн,
Хиидэн холодон
Ошожол байдаг.
Шэнэ үе
Сэсэгтэ хабартал
Задаран һалбаран
Ерэжэл байдаг.
Ерэжэл, ерэжэл байгты,
Ерээдүйн хабарнууд,
Ерээдүйн халаанууд.
Орон дээрэтнай тэнюун,
Огторгой сэлмэг сэлюун.
Һанаан доторнай уужам.
Һанаһан доторнай уужам.
Танай амгаланай түлөө
Табигдана мянган түмэн
хирпиисэнүүд.
Танай жаргалай түлөө
Татагдана үндэр вольтто
линиинүүд.
Хүнэй гараар хэгдэһэн үнэтэ
бодосууд
Хуу баран хүнэй түлөө,
Шэнэ хүн, шинии түлөө!
Үнэнөөр энээниие ойлгожо,
Үнгэрһэн үеые хүндэлөөрэй.
Жаргалай одо
Замбуулинда бадарааһан
Бултанаймнай багша,
Владимир Ильич Ленинние
хүндэлөөрэй.
Харин дайсанда Эхэ ороноо
Хорлуулаа, бузарлуулаагүй
Амидышье,
Ами наһаяа үгэһэншье
хүнүүдые хүндэлөөрэй.
Арад зоноо шударгуу
Алас холо руу
Абажа, хаража ябаһан
Агуу партияа
хүндэлөөрэй.
Хүндэтэ багша Ленинэймнай
Хүн тэрэлтэниие уряалжа
Дээшэнь үргэһэн гар доронь
Дэмбэрэлтэ Одомнай бадаржал
байха!

…НЭРЭЭ БАЯСУУЛБА

… үдэшэ «Горзеленстройн» клубта городой …шин һурагшад уласхоорондын эхэнэр…—Мартын 8-да зорюулагдаһан концерт …тын урда һурагшад эхэ эсэгэнэртээ … бэшээд тараагаа. тиимэһээ харагшагшанарай эжынэр байгаа.

…ограмма соо дуун, шүлэгүүд, хатар ба … бии. Сценэ дээрэ 4-дэхи классай пио… байжа эжынэрээ Мартын 8 үдэрөөр …ниие хүсөөд, бидэнэр эрхимээр һурахабди … Хаража, шагнажа һуугаашад «Ленин тухай дуун», «Бидэ Эхэ орондоо дуратайбди», «Инаг эжымни», «Ород эхэнэр», «Нүхэдһөө бү хойното» гэһэн дуунуудые халуунаар угтаа. 2-дохи классай вокальна группын үхибүүд Агалакова Люда, Капустина Люда болон бусад «Булуудха» гэжэ ород арадай дуу, Бетховеной «Сурок», «Галочка—туһалагша» гэхэ мэтэ дуунуудые хонгёо һайханаар, хүхюу энеэдэтэйгээр дуулажа, шагнагшадые баясуулаа. Мүн молдавска хатар «Жок», украин арадай, «Полька» гэхэ мэтэ хатар табигдаа. Үхибүүдэй аялга, эжынэрэй альга ташалга адхараа.

Иигэжэ 44-дэхи һургуулиин үхибүүд эжынэрээ уриижа, һайндэрөөрнь халуунаар амаршалжа, һонирхолтой концерт харуулжа, ехээр баясуулаа.

Улаан-Үдэ. **В. ХАМАГАНОВ.**

…ад үнэндэ»
…нэй һүүлээр

…ЛЭЭМЭЭР …ЛДУУЛНА»

Иимэ гаршагтайгаар манай хүдөө бэшэгшэ нүхэр С. Цыбиковэй эльгээһэн шүүмжэлэл манай газетын январиин 18-най номерто толилогдоһон. Тэндэ Чисаанын совхозой 1-дэхи отделениин түб һууринһаа холуур һуудаг малшадые худалдаа наймаанай талаар муу хангана, хилээмээр таһалдуулна. Нүүдэл наймаан ябанагүй гэжэ тэмдэглэгдээ һэн.

Энээн тушаа Хэжэнгын райпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Е. Ламажапов манай редакцида ингэжэ мэдээсэбэ:

«Нүхэр С. Цыбиковэй бэшэг Дээдэ-Худанай совхозрабкоопой хүдэлмэрилэгшэдэй үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ хэлсэгдэбэ. Малшадые эдеэ хоолой продуктаар таһаралтагүй хангахын тула хилээмэ элбэг хүрэхөөр барюулха, худалдаа наймаа хэхэ сагые малшадай ажалда тааруулан зохёохо гэжэ шиидхэһэн байна. Малшадай хэрэглэмжэ муугаар эмхидхэһэн, зэмэтэй хүдэлмэрилэгшэдтэ хатуу һануулга үгтөө».

ХАЛУУН ДУРАНАЙ МАГТААЛ ҮГЭНҮҮД

Совет ороной мэдээжэ эрэшүүл эхэнэрнүүд тухай иигэжэ хэлэнэ

Р. РОЖДЕСТВЕНСКИЙ, поэт:

Поэдүүд «мүнхэ темэдэ» уянгата шүлэгүүдые бүри олоор бэшэхэ тумаа эхэнэрнүүдэй урда бүришье ехэ уритэй болоно. Эхэнэр урма зоригоймнай, ажамидаралаймнай шэргэшэгүй булаг ха юм.

А. ЕРЕМЕНКО, Советскэ Союзай маршал:

Бидэ, эрэшүүл, омогорхонобди танаар. Юуб гэхэдэ, гитлеровскэ рейхстаг дээрэ Илалтын улаан туг майор Анна Никулина мүн баһа мандуулалсаа бэлэй. Хэрзэгы хатуу үедэ танай зүрхэ сэдьхэл хүйтэрөөгүй, хөөтэжэ нуршыгаагүй, харин урин зөөлэн абари заигаа хадагалан ябажа шадаат. Иимэ һайхан абари зангаа басагадтаа дамжуулан үгөөт.

Б. БАБОЧКИН, СССР-эй арадай артист:

Искусство тухай хэлэхэ болоо һаа, эрэшүүл эхэнэрнүүдһээ хэзээдэшье түрүүлжэ ябаагүй. Минии дурые юун буляанаб гэхэдэ, мэдээжэ ород артистка Вера Федоровна Комиссаржевскаягай гэрэлтэ һайхан образ маанадта, эрэ артистнарта үльгэр жэшээ болон нүлөөлнэ.

А. ИВАНИЦКИЙ, спортын габьяата мастер, Олимпиин нааданай чемпион:

Эртэ урда сагта Грециин эхэнэрнүүдые саазалалгын үедэ Олимпиин газарта оруулдаггүй байһан юм. Хэрбээ мүнөө эртэ урдын эллинүүдые уряад, стадион, ордон болон тамаралгын бассейнүүдэй сэнхир хүхэ зүргэнүүдые харуулаа һаа, фехтовальщица Галина Горохова, бумбэрсэг дэлхэйдэ мульһэнэй уянгата нюусые алдаршуулһан Людмила Белоусова гэгшэдые грегүүд гайхахын ехээр гайхаха һэн. Эртэ урдын айлшадые Наталья Кучинскаягай, Зинаида Дружининагай нугархай уян хүдэлсэ мүн баһа гайхуулха һааб даа.

МАНАЙ СААДТА ХҮХЮУТЭЙ ДАА... Э. ЛАПИНАЙ

ҮХИБҮҮДНАЙ ЖАРГАЛТАЙ!

Мүнөө сагай үхибүүд ямар жаргалтайб даа! Жаргалаар билтарһан иимэ һайхан сагта совет эхын зол эдлэжэ ябахаһаа һайхан юумэн энэ дэлхэйдэ хаанаһаа олдохоб.

Үрэ бэеэ һайнаар һургаха гээшэ совет түрэлхидэй нангин үялга. Зарим эжынэр, эбанар үхибүүнэйнгээ һургуулида оромсоор харюусалгамнай бага болоо гэжэ ойлгодог хэбэртэй агша. Тэрэ тон буруу. Үхибүүдэйнгээ саашанхи губи заяанай түлөө эгээл түрүүн эхэ эсэгэ хоёрынь харюусаха ёһотой бшуу. Эхэ ороной ямар ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа, энэ боложо ерээб гэжэ үхибүүдтээ ойлгуулха үялгатайбди. Тингээгүй һаа, тэдэмнай жаргалдаа дашуураад, дүлии балай болошожо магад.

Би бага наһандаа үншэржэ, һургуулида һураха аргагүйдөө һэм. Хэрбээ харата муухай дайнай Эхэ оронноймнай амгалан байдалай амисхаалда һаад хээгүй һаань, һурахашье байгаа һэн аабзаб.

Үнгэрһэн дайнай аюулта үдэрнүүдтэ бидэ, арба гаража ябаһан эдиршүүл эхэнэрнүүдтэй хамта эрэшүүлые халан, шадалайнгаа зэргээр ажаллажа эхилээ һэмди. Тэрэ үеын үдэрнүүдые мүнөө сагтай жэшэжэ үзэхэдэ жэгтэй агша даа.

Хэды олон зон дайнһаа бусаагүй гээшэб. Миниишье түрэлэй олон хүн үгы. Тэдэ булта манай, үрэ хүүгэдэймнай зол жаргалай түлөө ами наһаяа үгөө.

Минии үхибүүд жаргалтайл һаа, бэшэниинь яанаб гээд байха эхэнүүд хомор ааб даа. Юундэб гэхэдэ, эхэ болоһон хүн үхибүүн бүхэниие энхэрдэг уужам сэдьхэлтэй бшуу.

Мүнөө Вьетнамда Америкын шунахайнарай үүдхэһэн дайнай хара утаан соо хэды олон зон алуулна гээшэб. Тэрэ тоодо ямаршье зэмэгүй, нарата энэ дэлхэйдэ хүнэй жаргал эдлэхэ гэжэ түрэһэн үхибүүд!..

Зол жаргалда дуратай[…] тайбанда дуратай бүх[…] зүгһөө шадалай хүрэхэ […]гаар мүнөөдэр—Уласхоо[…] нэрнүүдэй үдэр иигэжэ […]мни хүрэнэ: «Хүнэй г[…] жаргалда оботоһон хар[…] түргөөр тонилогты, Вьет[…]

Би дүрбэн үхибүүтэй[…] бүүмни хоёрдохи кл[…] Үхибүүдни муу юумэ […]гуулидаа һайн һуража, […] туһатай зон болоһой […] дэгби. Тиимэһээ бүхы […] сэдэг хүсэл намдашье […] сэлмэг байг огторгой!

С. РА[…]

Эгэтын-Ада[…] холбооной хүдэл[…]

Яруунын аймаг.

Галина РАДНАЕВА

ДУРЛААБ САҺАНДА

Мүшэн саһанда
мүнхэ дураар
дурлаад үниинэй,
Мүнгэн дураяа
дуундаа оруулхаар
шэбшэжэл ябааб.
Гэшхэгдээгүй сагаан
арюун һайханаараа
хүлгүүлээд намайе,
Гэгээн һаруул
мэхэлэгдээгүй дурыем
нособгоош. Омогтойб.
Сарюун шамаяа
альган дээрээ
тодон абажа,
Садатараа таалажа,
сэдьхэлээ ханааха
дурам хүрэнэ.
Гурган жэргэн
урал дээрэм,
хэнһээшьеб эшэжэ,
Гунигыем мэдээд,
таалуулжашье үрдингүй
саһам хайлана.
Дуранайм дээжэ,
дуунайм эхиндэ
хүртэһэнөө мэдэрбэшье,
Дун сагаан
мүнгэн саһам,
дурлаһайш даа намдаа.
Дээшээ шэртэжэ
дуугайхан шамаяа
хүлеэдэгыем мэдэбэшье,
Дурлажа хайлаһан
энээхэн сэдьхэлыем
сэгнэһэйш даа үбэлдөө.

НАРАНТАЙ ХАНИЛААБ

Һанаан соогоо
нарантай сэнгээд
Һудаһан минии
дураар сохилоо.
Һаруул туяань
элшээр жэгнээд,
Зүрхэн минии
баяраар логшоо.
Уулын үндэрһөө
буужа анжаһаар
Үдэшын наран
үдэшөө намай.
Үглөөгүүр золгохо
болзороо хэлсэһээр
Үүлэн хүшэгөө
наагуураа татаа.
Үшөөл миниингээ
һэреэдүй хэбтэхэдэ,
Уулын саанаһаа
наран үндыгөө.
Угтажа миниингээ
газаашаа гараагүйдэ
Үрхэ сонхоорни
үлын шагаагаа.
Амтатайгаар зүүдэлжэ
хэбтэһэн намайгаа
Алтан туяагаараа
эльбэжэ һэреэгээ.
Аалин даа...
шюдэдни нээгдээ,
Арюухан шамайем
харасаараа мэндэшэлээ.

Загаһашан ЕЛЕНА

Эхэ эсэгын үе залгамжалан, ажал хэрэгынь саашадаа үргэлжэлүүлэн ябаха гээшэ ёһотой һайхан хэрэг гээшэ ааб даа.

Ленын оройдоол наймтай ябахада эсэгэнь — Николай Белобородов сэрэгэй албанда мордожо, бишыхан басаган аха эгэшэтэйгээ үлөө һэн. Үшөөл заахан ябахадань, эдэнэрэй эхэ наһа баража, гансаардаха тээшээ болошоод байгаа. Теэд Николай Белобородовой ажаллажа ябаһан Яруунын загаһанай заводой коллектив эдэнэрые орхингүй, хаража, туһалжа ябаа.

Уданшьегүй Эхэ ороноо хамгаалгын дайнай газарһаа: «эрэлхэг сэрэгшэ Николай Белобородов баатарай үхэлөөр унаба»—гэһэн үйдхар гашуудалта мэдээсэл ерэжэ, эдэ үхибүүд үншэрөө бэлэй.

Теэд эдэнэй һуража, томо болохын тула Яруунын загаһанай заводой хүдэлмэришэд шилээдгүй ехэ туһаламжа үзүүлээ.

1946 он... Энэ жэлые Лена хэзээдэшье мартахагүй. Эгээл энэ жэлдэ эсэгынгээ һайхан замаар ошожо, загаһашан болохоор шиидээд, түрэл болоһон Яруунынгаа заводто хүдэлмэришэнөөр абтаа һэн.

Гарынь ганзагада, хүлыень дүрөөдэ хүргэһэн энэ коллективэй хүдэлмэришэдые Лена үнэн зүрхэнһөө хүндэлжэ, ямар нэгэ шухала асуудал шиидхэхэдээ, эсэгэдээ гү, али эхэдээ мэтээр хандаха.

Загаһа агналга эхэнэр хүнэй ажал бэшэ гээд зарим нэгэн сэсэрхэдэг. Теэд яахабши, хүн бүхэн өөрынгөө урда түсхай хараа бодол табижа, тэрээн тээшээ ямаршье хүшэр хүндэ зам гаталан эрмэлзэдэг.

Үргэн Яруунын олон нуурнуудай сэнхир долги эсхэн, загаһа губшажа тамарагдаа. Ханхинама хүйтэн үбэлэй сагта метр хахад зузаантай мульһэ сүмэлэн ажаллаа.

Энэ хүндэ хүшэр ажалдаа дадажа, шилээдгүй ехэ дүршэлтэй болоһон Елена Николаевна Яруунын заводой түрүү загаһашадай нэгэниинь болоһон. Урихан зүлгы шарайтай эхэнэрэй дүрэ зураг заводой «Хүндэлэлэй самбарһаа» буудаггүй, энэ эхэнэрэй нэрэ түс заводой Хүндэлэлэй дэбтэр соо бэшэгдэһэн.

Мүнөө Елена Николаевна зургаан үхибүүдэй эхэ болоһон аад, үшөөл ажалаа орхингүй, өөрынгөө нүхэр Владимир Ивановичтай хамта загаһа агнажа ябаһан лэ зандаа. Хүдэлмэришэ зоноймгоо дунда эрхим ажалаараа алдаршажа, нэрэтэй түрэтэй, хүндэтэйшье болоһон юм.

Бидэнэй Уваровай загаһашадай бригадын хүдэлжэ байһан газарта ерэхэдэ, түүдэгэй зэргэдэ загаһашад сайлажа байба. Тэдэнэй дунда хүдэр бэетэй, һалхи шуурганда хүрилшэһэн хасартай, гушаа һаа алхаад ябаһан эхэнэр ганцаархана ехэл яража сайлана.

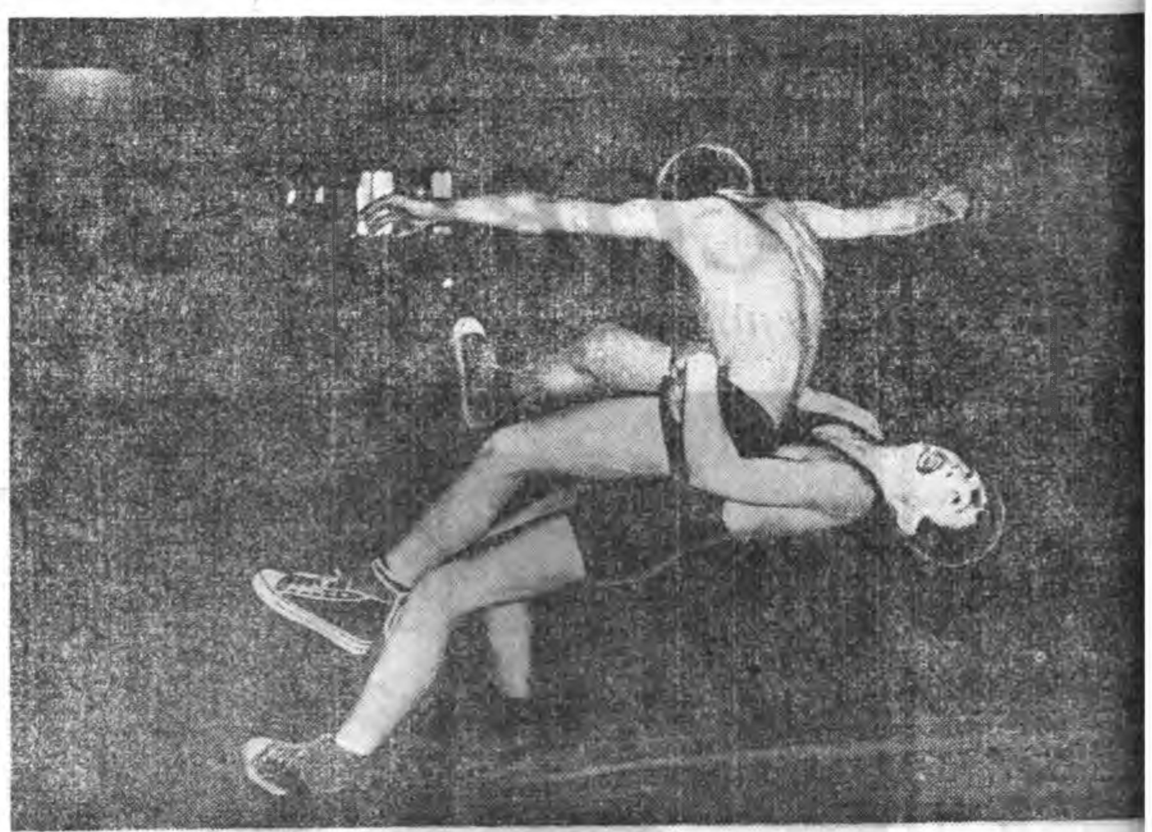
— Баарһад! Эхэнэрнүүд халашье хододоо яража ябахат,— гэһэн бодол минии зосоо гүрэбэ.

Тингэжэ бригадир Степан Григорьевичтой хөөрэлдэхэ мүртөө: эгээл эрхим загаһашантнай хэн бэ гээд һонирхоходомнай, сайлажа һууһан залуу эхэнэр гээшэ зааба.

Булта загаһашадта адлиханаар, зузаан арһан дэгэл үмдэһэн Елена сайлажа дүүргээд, шулаад юухэнээ заһажа, ябаха тээшээ түхеэрбэ. Бидэ дүтэлжэ, мэндэ хэлэн нэгэ хэдыхэн саг соо хөөрэлдэбэбди.

Үнэхөөрөө энэ хөөрүү зантай хүдэлмэришэ дорюун эхэнэрые ямаршье шуурган, ямаршье тиимэ хүндэ ажал һүрдөөнэгүй. Тиимэһээ эрхим ажалаараа хододоо гүрүү зэргэдэ ябаха

В. ЦЫБЖИТОВ.

Эдир барилдаашадай мүрысө[…]

Һаяхан Улаан-Үдын спортын ордон соо «Труд» бүлгэмэй барилдаашад мүрысэһэн байна. Тэрээндэ мүн «Спартак», «Локомотив» болон «Ажалай резервэнүүдэй» эдир барилдаашад, хамта дээрээ 165 спортсмен хабаадалсаһан байгаа.

30 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй эдир барилдаашад соохоо Улаан-Үдын 20-дохи һургуулиин һурагша Витя Воронов шалгараа.

Энэ мүрысөөндэ эгээл хүнгэн шэгнүүртэй барилдаашан 28 килограммтай байгаа. Харин эгээл хүндэнь 96 килограмм хүрэһэн.

Спортын «Труд» бүлгэмэй тренер нүхэр Добрынинай хүмүүжүүлһэн барилдаашад О. Очиров, В. Пономарев, Ю. Цыренпилов, В. Нимаев болон С. Жанаев гэгшэд шэгнүүрнүүдэйнгээ ёһоор түрүү һууринуудые эзэлээ.

РСФСР-эй техникумүүдэй һурагшадай дунда чемпион болоһон Б. Гармаевай барилдаан сугларагшадые ехэтэ һонирхуулаа. Тэрэ тэмсэл бүхэнөө түргөөр, техникэ һайнтайгаар түгэсхэжэ, нэгэдэхи һууринда гараа һэн. Тэрэшэлэн «Труд» бүлгэмэй бүхэ В. Токарь мүн лэ бэлэдхэл һайнтай барилдааша байһанаа харуулаа.

Хүндэ шэгнүүртэн соохоо РСФСР-эй һургуулинуудай суглуулагдамал командын гэшүүн Николай Палкинтай тэнсэхэ хүн байбагүй.

Мүрысөөнэй түгэ[…] гаргахада, 17 барил[…] гээ шэгнүүрэй ёһоор[…] түрүүшын һуурин[…] Тэдэнэй 16-нинь […] һориһон спортсмен[…] Харин 17-дохи шла[…] лай резервэнүүдэй[…] М. Боркин байгаа.

Энэ мүрысөөндэ […] барилдаашад һураг[…] үнгэргэгдэхэ Сибирь […] Дурна зүгэй түрүү һ[…] түлөө үнгэргэгдэхэ […] тэ хабаадалсаха бай[…]

И. СМАГАР[…]
мүрысөөнэй ахала[…]

Зураг дээрэ: бари[…]
Л. АПРЕЛОВ[…]

ПРАВДА БУРЯТИИ
Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Будапештдэхи консультативна уулзалгын коммюнике. «Гэрээр дүүрэн нараи» гэһэн Б. Колосовой фоторепортаж. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: эхэнэрнүүдэй уласхоорондын һайндэр—Мартын 8-да зорюулагдаһан материалнууд. А. Митниковэй корреспонденци. ТАСС-ай материал.

Гурбадахи хуудаһанда: коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Будапештдэхи консультативна уулзалгын коммюникэйн түгэсхэл. Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын һайндэр—Мартын 8-да зорюулагдаһан материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютаг нютагай һонин. ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэгүй байха, саһан орохогүй. Баруунхойто зүгһөө һулахананаар һалхилха. Хорнин, Яруунын аймагуудта шанга һалхин болохо. Баргажанай аймагта 10—15, Захааминай, Ахын, Түнхэнэй аймагуудта 0—5, бусад аймагуудта 5—10 градус хүйтэн байха. Улаан-Үдэдэ һүниндөө 18—20, үдэрынь 5—7 градус хүйтэн байха.

Патриодууд шагнагдаба

ХАНОЙ, мартын 6. (ТАСС). Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командовани һаяхан Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлдэ болон марионеточнэ армида эсэргүүсэһэн ехэ ехэ дайшалхы ябуулганууды хэхэ үедэ түсгаар шалгарһан сүлөөрэлгын сэрэгүүдэй подразделенинүүдые «Сүлөөрэлгэ» гэжэ орденуудаар шагнаха гэһэн шиидхэбэри гаргаба. Энээн тухай ВИА агентство мэдээсэнэ.

Урда Вьетнамай патриодуудай добтолгонууд

НЬЮ-ЙОРК, мартын 6. (ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд мүнөөдэр дүрбэн провинциальна центртэ, табан аэродромдо, американ сэрэгэй 6 баазада. Америкын ябаган сэрэгүүдэй 1-дэхи, 25-дахи дивизиин штабквартирада, түсхай сэрэгүүдэй лагерьта добтолһон байгаа.

Баһа үсэгэлдэр Урда Вьетнамай патриодууд Сайгонһоо зүүн хойгуур 280 модоной хараанда байдаг Камранидахи сэрэгэй бааза болон тыловой байра барилгануудые миномёдоор буулаа.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, иигэжэ буулаһан дээрэһээ, самолёдой шиидэжэ ошохо болон бууха харгынь гэмтээгдээ. Тэрэшэлэн нефтехранилищи уруу һомонуудай тудаһанай эсэстэ горючиин гээлтэ хоролто болобо.

Данангһаа урдуур арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүүдтэй эрье шадар байлдаа хэһэн байна. Һүниндөө патриодууд марионеточнэ армиин 30 гаран һахюулнуудые, мүн олон ондоо газараар таранхай америкын сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдые буудаһан байха юм.

НЯГТА ЖАГСААЛ ХАРУУЛЖА, ЗОРИГ БАДАРУУЛНА

БЕРЛИН, мартын 6. (ТАСС). «Будапештдэ болоһон уулзалгын амжалта», «Будапештдэ абтаһан түүхэтэ шиидхэбэриин ёһоор, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн Москвада зарлагдахань» гэһэн иимэ гаршагтайгаар ГДР-тэ мүнөөдэр гараһан газетэнүүд коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй консультативна уулзалгын боложо дүүрэһэн тухай мэдээсэл эхин нюуртаа тунхаглаһан байна. Уулзалгада хабаадагшадай баталан абаһан түгэсхэлэй коммюнике газетэнүүдтэ тунхаглагдаа.

«Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй консультативна уулзалга хадаа нягта жагсаалай гэршэ тэмдэг болоно» — гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ тэмдэглэнэ.

ВАРШАВА, мартын 6. (ТАСС). Польшын бүхы газетэнүүд коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Будапештдэ болоһон консультативна уулзалга тухай түгэсхэлэй коммюнике мүнөөдэр эхин нюуртаа толилһон байна.

Будапештдэ болоһон уулзалга өөрынгөө гол шухала зорилго бүри мүһэн дүүргэжэ, коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын шэнэ зүблөөндэ бэлдэхэ, зарлаха тухай тодорхой шиидхэбэри гаргаба —гээд, «Жиче Варшавы» гэжэ газетэ бэшэнэ. Энэ уулзалга хадаа коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай бата нэгэдэлтэй байжа болохо, мүн тиимэһээ ажалаа ябуулха шухала байһаниие харуулаа. Будапештдэ болоһон консультативна уулзалга уратшатай һайнаар дүүрэбэ гээд газетэ тэмдэглэбэ.

РИМ. Будапештдэ болоһон зүблөөндэ, мүн консультативна уулзалгын хүдэлмэриин дүнгүүдтэ бүхы дээрэнь һайн сэгнэлтэ үгэнэбди гээд Италиин Компартиин делегациие хүтэлбэрилэгшэ, Италиин Коммунис партиин политбюрогой гэшүүн Э. Берлингуэр мэдүүлээ. Өөһэдынгөө тезисүүдые үргэнөөр хэлэжэ үгэхэ, мүн олон ондоо партинуудай баримталһан хараа бодолнуудтай һайнаар танилсаха арга олгожо, тэндэ үзэл бодол гээшые үнэхөөрөө сасуулан хаража үзэһэн байха юм гэжэ «Унита» газетэдэ тунхаглагдаһан Берлингуэрэй мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Тиихэдээ империалистнүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ табигдаха мүнөө сагай зорилгонууд тухай эндэ хэлэгдэнэ гээшэ.

КОПЕНГАГЕН, мартын 6. (ТАСС). Будапештдэ болоһон коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй консультативна уулзалгын дүүрэһэн тухай «Ланд Ог Фольк» гэжэ газетэ мүнөөдэр мэдээсэхэдээ, тэрээндэ хабаадагшад энэ оной һүүлбагаар Москвада коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн зарлаха тухай шиидхэбэри гаргаба гэжэ тэмдэглэнэ.

ГУАЯКИЛЬ, мартын 6. (ТАСС). Будапештдэ болоһон консультативна уулзалгын үрэ дүнгүүд хадаа тэрэнэй үгаа ехэ амжалтатай байһан тухай гэршэлнэ гэжэ Эквадорой Коммунис партиин ЦК-гай орган болохо «Пуэбло» газетэ бэшэнэ. «Энэ уулзалга дээрэ олон ондоо партинуудай түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэ хүүрнүүд уулзалгада хабаадагшадай бултанайнь зориг бадаруулһан гүн гүнзэгы пролетарска интернационализмын сурталаар нэбтэрэнхэй байба гээд тэрэ газетэ заана. Будапештдэхи уулзалгын һүүлээр коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай нэгэдэл улам бүхэ болохо юм гэжэ бүри мүнөөнһөө лаб найдахаар байна. Уулзалгада хабаадагшад хадаа марксизм-ленинизмын сурталда сохом этигэжэ, найдажа байһанаа гэршэлбэ.

САНТЬЯГО, мартын 6. (ТАСС). Будапештдэ болоһон коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй консультативна уулзалга хадаа империализмда эсэргүү тэмсэлдэ хамтаржа ябуулга хэхээр эрид шиидэнги, мүн бата нэгэдэнги байһыень харуулаа гээд «Сигло» гэжэ Чилиин газетэ мүнөөдэр бэшэнэ.

„Зоригтой болохынь тулада"

НЬЮ-ЙОРК, мартын 6. (ТАСС). Урда Вьетнамда байдаг американ солдадуул дайнда орохоһоо урид амфетамин гэжэ түсхай таблеткэ хүртэдэг болоо гэжэ һаяхан Урда Вьетнамһаа бусажа ерэһэн Америкын уран зохёолшын хүбүүн Джон Кетберд Стейнбек гэгшэ мэдүүлбэ.

Стейнбегэй хэлэһээр хадаа, амфетамин гээшэ хүниие хүйхэр мундуу зантай болгодог юм ха, тингээд тэрэниие хэтэрхы ехээр хэрэглэхэ болоо һаа, ухаан бодолдошье хоро хүргэжэ болохо байна.

Агаарай добтолго тухай дохёо дахяад болобо

БОНН, мартын 6. (ТАСС). Бонн, Дюссельдорф, Дуйсбург, Дортмунд, Гамбург, Франкфурт гэхэ мэтын Баруун Германиин хото городуудта агаарай добтолгын аюул болохоёо байһан тухай дохёонууд мүнөөдэр дахяад зэдэлбэ. Тиихэдээ дохёонуудай хэр зэргэ бэлэн байһаниие шалгахын тулада иимэ хэмжээ абтаа юм гэжэ хүүлита ёһоор соносхоһон байна.

Иишэ тиишэ ябалгые хорихо гэбэ

ВАШИНГТОН, мартын 6. (ТАСС). США-гай сенат гражданска эрхэ эдлэхэ тухай хуулиин проект тушаа заһабари оруулха гэбэ. Тэрэнь орон доторхи негрнүүдэй хүдэлөөнэй эдэбхитэдтэ эсэргүүсэхээр зорюулагданхай.

Гуримаа алдаха ябадал эмхидхэхэ, тухирха болон хабаадалсахын зорилгоор, нэгэ штадһаа нүгөөдэдэнь ошолгые уголовно гэмтэ ябадал гээшэ гэжэ федеральна засагаархин тоолохо юм гээд тэрэ заһабари соо хэлэгдэнэ. Тиимэһээ, энээнэй түлөө зэмэтэй хүниие табан жэлдэ түрмэдэ хаахаар гү, али 10 мянган доллар яла түлүүлхээр шиидхэжэ болохо байна.

Сенадай гаргаһан шиидхэбэри хадаа орон дотороо негрнүүдэй хүдэлөөнэй ехээр дэлгэржэ байһан дээрэһээ, США-гай засаг баригшадай һанаагаа зобожо, түс хүдэлөөнэй ударидагшадые олон зонһоо холодуулха гэһэн эрмэлзэлгэтэй байдагыень гэршэлэн харуулна.

ХАБАРАЙ ЭХИН Һ[…]

Хабарай эхин һара—март, февральда орходоо һураггүй илгаатай байдаг. Илангаяа февралиин хуушаар хүйтэн уларил 7—12 градусаар һулардаг. Тингэжэ март һарада республикымнай хойто аймагуудта апрелиин түрүүшын арбан 14—20, бусад нютагуудаар 9—12 градус болодог байна.

Республикын баруун, дунда болон Байгал шадарай аймагуудаар сүүдхын дунда зэргын температура түрүүшын арбан хоног соо 15 градус хүйтэн болодог байна. Тэрэшэлэн иимэрхүү уларил зүүн, баруун урдахи болон Байгал шадарай хойто аймагуудаар тогтодог һэн. Һарын хоёрдохи хахадта хойто аймагуудһаа бэшэ нютагуудаар сүүдхын дунда зэргын температура 10 градус хүрэтэр дээшэлдэг байгаа. Иимэ уларил хойто аймагуудта апрелиин түрүүшын арбан хоногһоо үзэгдэдэг гэжэ олон жэлэй адаглалга гэршэлнэ.

Гэбэшье, заримдаа һарын түрүүшэдэ баруун болон Байгал шадарай аймагуудаар 33—39, республикын бусад нютагуудаар 40—49 градус болотор хүйтэрдэг юм. Үгышье һаа, хаа хаанагүй эртын урин унажа, хойто аймагуудаар 7—10, бусад нютагуудаар 12—21 градус хүрэтэр дулаарха ушар үзэгдэдэг гээшэ.

Байгша оной хабарай эхин һара 1954 онойхидол а[…] Энэ һарын дунда з[…] тура 9—12 градус […] Мүн энэ хугасаа со[…] метр саһан орохо […] үүлэ багатай байха[…] на. Гэбэшье, һарын […] 14, 24—26-най у[…] бүрхэжэ, нэгэ сал[…] зарта саһан орохо, […] үдэрнүүдтэ баруун […] дын 2—5, 28—29-[…] гэ заримдаа секунд[…] хүсэтэй һалхин […]

Һарын түрүүшын […] һүниндөө 24—29, […] даар 32—34, үдэр[…] дус хүйтэрхэ.

Һүниндөө хүйтэ[…] гөө—2—3 градус, […] 10—12 градус […] һүүлшын табан х[…] хаар багсаагдана. […] һүниндөө хүйтэн 1[…] 3—2 градус болохо[…]

Хойто аймагууд[…] тэн байһаар. Гэб[…] ной, 25—27-ной […] лаарха.

Март һарада та[…] хүшалга хайлажа […]

Л. ГО[…]

Ре[…]
Ц. Ц. ЦИБУ[…]

Манай адрес, телефо[…]

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редак[…] приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. р[…] 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секре[…] отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозя[…] 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промы[…] строительства—61-35, советского строительства и […] культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—[…] формации—34-05, общественная приёмная—56[…] бюро—57-63, фотолаборатория—33-61

Гор Улан-Удэ типография Управления по п[…] вете Министров БурАССР

Н-00358.